This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Digitized by Google

M.ii.36

Digitized by Google

302600699Z

Digitized by Google

Digitized by Google

14

FASTORUM

CIVITATIS TAUROMENITANAE

RELIQUIAE

DESCRIPTAE ET EDITAE

AB

EUGENIO BORMANN

PRAEMISSAE INDICI LECTIONUM ACADEMIAE MARBURGENSIS.

MARBURGI

PROSTANT APUD N. G. ELWERTUM BIBLIOPOLAM ACADEMICUM.

1881.

Digitized by Google

ASHMOLEAN
OXFORD
MUSEUM

Digitized by Google

ACADEMIAE MARBURGENSIS

RECTOR CUM SENATU

COMMILITONIBUS DILECTISSIMIS

S. P. D.

Civitatis Graecae Tauromenitanae constitutae in litore Siciliae orientali inter Messanam et Catanam, ubi nunc est oppidum Taormina, litterae publicae in lapidibus perscriptae haud paucae eaeque uberes et singulares iam pridem notae erant. Hae sunt rationes gymnasiarchorum perscriptae in duabus stelis vel potius, quod nunc cognoscitur, duobus unius stelae fragmentis post alios editae in Corporis Inscr. Graecarum volumine III sub n. 5641. 5642 et rationes menstruae complurium magistratuum, scilicet qui dicuntur *ἱερομνάμονες* sive pontifices, *ταμίαι* sive quaestores, *σιτοφύλακες* sive aediles, et nonnullorum horreorum scriptae in quattuor tabulis editae a Franzio et alibi et in C. I. Gr. n. 5640. Iam vero his ultimis annis multae accesserunt. Effossae enim sunt vel animadversae rationum illius generis menstruarum aliae tabulae, ex quibus una reperta a. 1868 et translata in museum Panormitanum saepius edita est [1]), nondum sunt edita unum fragmentum tabulae, quod ante paucos annos extabat in aedibus privatis Tauromenitanis, nunc, id quod Kaibel me docuit, in hospitio Bella Veduta et duae tabulae anno ut videtur fere 1864 inventae, quae nisi fallor in museo Tauromenitano servantur. Longe praestantior autem est stela tribus lateribus inscripta continens fastos *στραταγῶν* sive praetorum, quae una cum illis tabulis inventa neque ante hunc annum 1881 edita est. Eorum quae accesserunt omnium habeo apographa, quantum fieri potuit, accurata. Maiorem enim partem Richardus Schoene et ego in itinere communi Siciliensi diligenter descripsimus, tum autem ectypa chartacea, quae vel ipsi deportavimus vel amici

---

1) Primum a Comarda in ephemeride *rivista Sicula di scienze* cet. 1869 p. 140 sqq.; ex hac sumpserunt et Comparetti in Fleckeiseni annalibus XV (a. 1869) p. 305 seqq. et Curt Wachsmuth in mus. Rhenani a. 1869 p. 451 seqq.

Digitized by Google

miserunt studiose tractavi atque etiam in rationibus gymnasiarchorum antea notis et adiutus ab amicis multa adquisivi et quomodo dispositae fuerint cognovi. Atque quae ita nunc recuperavimus ex litteris publicis Tauromenitanis, etsi sunt civitatis haud magnae, tamen cum non uno nomine aliquid conferant ad antiquitatem Graecam accuratius cognoscendam [1]) et debui et volui iampridem publici iuris facere. Sed haec monumenta describere et imaginibus exprimere longinqui erat laboris, et vel vires meae vel munera a me suscepta eiusmodi fuerunt, ut mihi non contingeret officiis ita satisfacere ut volui. Itaque ipse invitus omisi quae facere etsi decebat, tamen minus necessarium erat; neque rem suscepit, cui quae collegeram edenda tradidi. Nunc autem cum a munere scholastico ad hanc universitatem translatus paullo plus otii nactus sim, humane invitatus a Caesare collega ut huius indicis prooemium scriberem, fastos illos strategorum proponere constitui et adsumptis iis fastorum reliquiis, quae insunt in rationibus gymnasiarchorum, disputationem subicere, qua si non certo at probabiliter effici mihi videatur quomodo fasti et strategorum et gymnasiarchorum ordinati fuerint et cuinam aetati sint attribuendi. Neque hoc consilium abieci cum nuper ad me allatus sit fasciculus primus dissertationum inscriptus *école francaise de Rome; mélanges d'archéologie et d'histoire* (Parisiis et Romae 1881) in cuius principio eadem haec stela a duobus hominibus doctis Francogallis Lafaye et Martin edita est commentario instructa. Nam et ephemeridem huiusmodi consentaneum est ad eos homines fere non perventuram esse, a quibus velim hos titulos cognosci, et apographum, quod docti Galli ex uno ectypo Tauromenio Romam allato effecerunt, accurate cum meo apographo et ectypis comparatum aliquanto minus perfectum esse cognovi, et quomodo fasti ordinati fuerint quorumque annorum sint illi non exploraverunt ac fere ne conati quidem sunt explorare.

Quae igitur subiecimus incisa sunt in tribus lateribus stelae marmoreae altae fere m. 1,34, latae 0,405, crassae fere 0,30. Exemplum autem, quod ex ipso lapide Schoene et ego eruimus, postea compluribus ectypis strenue collatis quantum potui stabilivi, nonnullos locos, quibus mihi de lectione non constabat, diligenter contulit Ioannes Schmidt amicus [2]). Quae intra uncos inclusa sunt, coniecturae debentur, in lapide aut prorsus evanuerunt aut ita, ut quae litterae fuerint, non certo cognoscatur.

1) Exempli causa affero, ex loco aliquo rationum gymnasiarchorum accuratius lecto me quibus mensuris rerum liquidarum usi sint Tauromenitani inquirentem cognovisse, quo modo Tauromenii mensurae Atticae mutatae essent, eam mutationem esse receptam etiam apud Romanos, ut vel cognoscatur vel confirmetur Romanos mensuras Atticas in Sicilia cognovisse et inde sumpsisse. Haec exposui in commentationibus Mommsenianis.

2) Exempli Gallorum varietatem omnem religiose cum amicis examinavi, afferre autem nolui praeter locos, ubi quid lapicida inciderit aliquo cum iure dubitari posse mihi videbatur.

Digitized by Google

in latere intuentibus sinistro duabus paginis scripta litteris inter se simillimis:

A

Στραταγοὶ διὰ πέντε ἐτέων

a. 1 *ἐπὶ Ἱστιείου*
Νυμφόδωρος Σιμίσκου
Φιλιστίων Θαρρία

2 *ἐπὶ Δαματρίου*
Ἀριστέας Ἀρτεμιδώρου
Ἀγάθαρχος Εὐάνδρου

3 *ἐπὶ Ἀριστέος*
Εὐπόλεμος Εὐάνδρου
Ἡράκλητος Ἀγωνίππου

4 *ἐπὶ Φρύνιος*
Δαμάτριος Νυμφοδώρου
Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου

5 *ἐπὶ Ἡρακλείδα*
Μόσχος Ἀμμωνοδότου
Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος

6 *ἐπὶ Νυμφοδώρου*
Ὄλυμπις Σωκράτεος
Ἐράτων Ἀπολλοδώρου

7 *ἐπὶ Ὄρθωνος*
Ἀντίμαχο[ς Θ]ρασυμά[χ]ου
Νικόδαμος Παιανίου

8 *ἐπὶ Ἀγάθωνος*
Διονύσιος Ἀρτεμιδώρου
Φιλιστίων Ἀθάνιος β'

9 *ἐπὶ Πολλέα*
Εὐπόλεμος Εὐάνδρου β'
Νεμήνιος Ἀμμωνοδότου

10 *ἐπὶ Σάνωνος*
Φρῦνις Διονυσίου
Σαύλαος Νυμφοδώρου

ἐπὶ Φαλάκρου a. 49
Πολέμαρχος Ἀπολλοδώρου
Νικόστρατος Νικοστράτου

ἐπὶ Φρύνιος 50
Φιλιστίων
Σώπολις Σωπόλιος

ἐπὶ Ἀριστοκράτεος 51
Διονύσιος Σωσιφάνεος β'
Φιλιστίων Φιλιστίωνος

ἐπὶ Πανφίλου 52
Ἄθανις Ἀρτεμιδώρου
Σῖμος Ἐπιξένου

ἐπὶ Νυμφοδώρου 53
Εὐκλείδας Ἀριστομέδοντο[ς]
Γοργίας Λυσάνδρου

ἐπὶ Νικοδάμου 54
Φιλιστίων Φιλιστίωνος β'
Εὐδαμίδας Ἐπιγένεος

ἐπὶ Ἡρέα 55
Ὄλυμπις Δαμαρέτου β'
Ξένων Φιλιστίωνος

ἐπὶ Νικοδάμου 56
Ἀντίμαχος Νικοστράτου
Θεόχρηστος Ἐ[πιγ]ένεος

ἐπὶ Φιντία 57
Ἀπολλόδωρος Ἐράτωνος
Θεόχρηστος Θεοφίλου

ἐπὶ Ἀριστοπόλιος 58
Λέων Θεοδώρου γ'
Μένων Θεοφίλου

ἐπὶ Ἀντιμάχου 59
Νικόστρατος Νικοστράτου γ'
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου

55,1 litterae quae mihi videntur esse *ρε* aliquantulum evanuerunt et cum reliquis confusae sunt, [*Ἀγέ*]*α* Galli.

10,1 inter *επ* et *ανωνος* quae apparent ι< legenda videntur *ισ*, cum littera *σ* saepe facta sit angulo recto. Quamquam fieri potest ut simili errore atque in 25,1 et 68,3 omissa sit littera *ι* et ι< intellegendum *κ*; Galli habent *ἐπὶ Κάνωνος* addita littera quae in lapide non est.

Digitized by Google

a. 11 ἐπὶ Σωπάτρου
Θεόδωρος Ἀντιπάτρου
Λύσανδρος Ἰσοδίκου

12 ἐπὶ Ἄνδρωνος
Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου β'
Ἕρμων Φιλέα

13 ἐπὶ Λυσάνδρου
Φιλόδαμος Ἀπολλωνίδα
Ἀριστόλας Ἀριστόλα

14 ἐπὶ Νικοδάμου
Φιλιστίων Ἀθάνιος β'
Ζώιλος Μενάνδρου

15 ἐπὶ Εὐάλκου
Φιλιστίων Θαρρία β'
Ἄνδρισκος Νυμφοδώρου

16 ἐπὶ Σωκράτεος
Ἄνδρων Λυσίνου
Εὔφορος Πυθοδώρου

17 ἐπὶ Θεοδώρου
Ἄρχιππος Εὐάνδρου
Φιλιστίων Ξένωνος

18 ἐπὶ Νυμφοδώρου
Θεόμναστος Καλλίππου
Νικόμαχος Μνάσιος

19 ἐπὶ Σωκράτεος
Ζώπυρος Ὀλύμπιος
Θεόδωρος Φιλίσκου

20 ἐπὶ Θρασυμάχου
Διόδωρος Ἄνδρωνος
Αἴνησις Μενάνδρου

21 ἐπὶ Δαματρίου
Λύσανδρος Ἰσοδίκου β'
Εὔαλκος Νυμφοδώρου

22 ἐπὶ Φιλωνίδα
Ζωπυρίσκος Εὐθύμου
Ἁγέας Μένωνος

ἐπὶ Ζωπύρου a. 60
Θάρριππος Ἀγεστράτου β'
Φρῦνις Ἀπολλοδώρου

ἐπὶ Ζωπύρου 61
Α . . . . ρ?ος Εὐβ[ο]ύλου
Ὀνασικράτης Ὑπερβόλου

Διονυσίου 62
Διονύσιος Σωσιφάνεος γ'
Σωσίπατρος Θεοδώρου

ἐπὶ Ἐπιγόνου 63
Νυμφόδωρος Ἀνδ[ρίσ]κου
Κρίθων Ἀρτεμιδώρου

ἐπὶ Ἡρακλείδα 64
Ἄθανις Ἀρτεμιδώρου β'
Φιλιστίων Ἁγέα

ἐπὶ Φιλωνίδα 65
Θεόκριτος Ὀρθωνος
Νυμφόδωρος Εὐάλκου

ἐπὶ Περικλέος 66
Θεόχρηστος Ἐπισθένεος
Φιλόξενος Πειθαγόρα

ἐπὶ Δαματρίου 67
Φάλακρος Ἀντάλλου
Ζώπυρος Φιλιστίωνος

ἐπὶ Ἀνδρίσκου 68
Νεμήνιος Ἀρτεμιδώρου
Νυμφόδωρος Εὐκλε[ί]δα

ἐπὶ Θρασυμάχου 69
Θεόχρησ[το]ς Θεοφίλου β'
Ἀγάθαρχος Διονυσίου

ἐπὶ Δεινία 70
Φρῦνις Φρύνιος
Ἱστιεῖος Στράτωνος

ἐπὶ Ἡρακλήτου 71
Ἡρέας Ὀνομάστου
Ζώιλος Θαρρίππου

61,2 littera *B* est formae inusitatae, sed quae eadem occurrit in versu insequenti, *Εὐ[ά]ν[δρ]ου* Galli.

62,1 *ἐπὶ* omisit quadratarius.

63,3 *Κρίθων* mihi certum videtur, etsi ex littera *Θ* aliqua pars non incisa est, *Κόνων* Lafaye.

16,2 tertiam litteram vocabuli *Λυσίνου* probabile est quadratarium voluisse esse *σ*, quamquam fieri potest ut sit *κ*.

68,3 et 25,1 littera *ι* a quadratario omissa est.

Digitized by Google

a. 23 *ἐπὶ Εὐκλείδα*
Ἀρίσταρχος Εὐθύμου
Φιλόξενος Φιλωνίδα
24 *ἐπὶ Ἀπολλοδώρου*
Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου γ'
..... Δίωνος
25 *ἐπ[ὶ] Νίκωνὸς*
Ἀγάθαρχος Εὐάνδρου β'
Θεόδωρος Σωσιπάτρου
26 *ἐπὶ Στρούθου*
Εὔφορος Πυθοδώρου β'
Φίλιστος Ξήνιος
27 *ἐπὶ Θεοκρίτου*
Λύσανδρος Ἰσοδίκου γ'
Σωσίστρατος Σιλανοῦ
28 *ἐπὶ Λυκίσκου*
Φιλιστίων Ἀθάνιος γ'
Ἡράκλητος Κλεινίππου
29 *ἐπὶ Ἀπολλοδώρου*
Ἕρμων Φιλέα β'
Τιμόλας Ξένωνος
30 *ἐπὶ Ὀλύμπιος*
Ὄρθων Θεοκρίτου
Φιλωνίδας Καλλιμάχου
31 *ἐπὶ Ὀνομάστου*
Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος β'
Ἀγέας Μένωνος β'
32 *ἐπὶ Ἀριστέα*
Ἐπιγένης Ἀριστοκράτεος
Ἐπιγένης Εὐδαμίδα
33 *ἐπὶ Φιλιστίωνος*
Ὑπέρβολος Ὀνασικράτεος
Λέων Θεοδώρου
34 *ἐπὶ Πολεμάρχου*
Νικόμαχος Μνάσιος β'
Ἀπολλόδωρος Σωσιφάνεος
35 *ἐπὶ Ξένωνος*
Εὔαλκος Νυμφοδώρου β'
Στράτων Κλεοδώρου

ἐπὶ Ξενίου a. 72
Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου
Φιλιστίων Φιλιστίωνος Δαμ.
ἐπὶ Νεμηνίου 73
Φίλιστος Θεοφίλου
Ἀρίστων Ὀνάσου
ἐπὶ Ζωίλου 74
Φιλιστίων Ἀγέα β'
Νικόστρατος Νικοστ[ρ]άτου
ἐπὶ Φιλωνίδα 75
Γοργίας Λυσάνδρου β'
Φιλιστίων Φιλωνίδα......
ἐτελεύτασε
Τιμῶναξ Ξένωνος
ἐπὶ Μόσχου 76
Ἀρχάγαθος Ἀρτεμιδώρου
Ζώπυρος Στρούθου
ἐπὶ Νικομάχου 77
Νυμφόδωρος Εὐάλκου β'
Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος
ἐπὶ Εὐδάμου 78
Δαμάρετος Ὀλύμπιος
[Σ]ώπατρος Ἀπολλοδώρου
ἐπὶ Μενεκράτεος 79
Ἀγάθαρχος Διονυσίου β'
Ἡράκλητος Διονυσίου
ἐπὶ Ὀλύμπιος 80
Φρῦνις Ἀπολλοδώρου
Δεινίας Ἐλώριος
ἐπὶ Εὐκλέος 81
Φάλακρος Ἀντάλλου β'
Ἄνδρισκος Φιλιστίωνος
ἐπὶ Αἰσχύλου 82
Νυμφόδωρος Εὐκλείδα β'
Κλείνιππος Ἡρακλήτου
ἐπὶ Σώσιος 83
Ἀρίσταρχος Θεοκρίτου
Λύσανδρος Γοργία
ἐπὶ Φιλωνίδα 84
Φιλιστίων Φιλιστίωνος Δαμ. β'
Ξένιος Ἐπιδώρου

75,3 post *Φιλωνίδα* sequuntur usque ad marginem nonnullae litterae leviter incisae, quas non intelleximus; Schmidt enotavit *Λ Ι Δ ∩ ΔΔ*, om. Galli. — v. 4 *ἐτελεύτασε* certum est nec levius incisum quam reliqua; *ἐπὶ* .... Galli.

a. 36 ἐπὶ Φιλαίου
Θεόδωρος Φιλίσκου [β']
Εὐφραῖος Καλλία

37 ἐπὶ Ὀλύμπιος
Φιλόξενος Φιλωνίδα β'
Νυμφόδωρος Φιλωνίδα

38 ἐπὶ Ἀρτεμιδώρου
Ἀγαθίας Ἀπολλωνίου
Ἀρέσανδρος Ἀγάθωνος

39 ἐπὶ Σίμου
Λύσανδρος Ἰσοδίκου δ'
Ὀλυμπις Δαμαρέτου

40 ἐπὶ Ἀπολλοδώρου
Ἡράκλητος Κλεινίππου β'
Ζωπυρίσκος Νίκωνος

41 ἐπὶ Ἀρτεμιδώρου
Σωσίστρατος Σιλανοῦ β'
Διονύσιος Σωσιφάνεος

42 ἐπὶ Λύκωνος
Φιλωνίδας Καλλιμάχου β'
Φιλιστίων Φιλιστίωνος

43 ἐπὶ Γοργία
Ἁγέας Μένωνος γ'
Ὄλυμπις Φρύνιος

44 ἐπὶ Ξένωνος
Λέων Θε[οδώρου] β'
Ἀπολλόδ[ωρος] Νυμφοδώρου

45 ἐπὶ Φιλ.....
Στράτων Κλεοδώρου β'
Περικλῆς Ἀριστοπόλιος

46 ἐπὶ] Φιλιστίωνος
Ἀ]γάθαρχος Κλεοδώρου
Θάρ]ριππος Ἀγεστράτου

47 ἐπὶ Ἀρ]τεμιδώρου
Θεόδωρος Σωσιπάτρου β'
Π]αιάνιος Νικοδάμου

48 ἐπὶ Σιμύλου
Κλέων Σωσάνδρου
Σωφρονίδας Φιλιστίωνος β'

ἐπὶ Φιλοδάμου a. 85
Ζώιλος Θαρρίππου β'
Ἐπιγένης Εὐδαμίδα

ἐπὶ Ἀγαθάρχου 86
Ἀρίσταρχος Ἡρακλήτου
Νικόμαχος Μνάσιος

ἐπὶ Ζωίλου 87
Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος β'
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου

ἐπὶ Τιμόλα 88
Διονύσιος Θεοκρίτου
Ἀγάθαρχος Ἀγαθάρχου

ἐπὶ Ἱέρωνος 89
Ἡρακλείδας Φιλίστου
Ἐράτων Ἀπολλοδώρου

ἐπὶ Ζωπύρου 90
Ἀριστόπολις Δαματρίου
Ἀπολλόδωρος Φρύνιος

ἐπὶ Ἄρχα 91
Δεινίας Ἑλώριος β'
Σῶσις Νυμφοδώρου

ἐπὶ Ἡρακλήτου 92
Σωσιφάνης Διονυσίου
Καλλίμαχος Φίλωνος

ἐπὶ Γοργία 93
Ἀρίσταρχος Θεοκρίτου
Φρῦνις Φρύνιος

ἐπὶ Δαματρίου 94
Ξένιος Ἐπιδώρου β'
Φιλιστίων Φιλιστίωνος Σπαρ.

ἐπὶ Ἀριστοκράτεος 95
Ζώιλος Θαρρίππου γ'
Μόσχος Ἀριστέα

ἐπὶ Ἀρτεμιδώρου 96
Λύσανδρος Γοργία β'
Ἀρίσταρχος Θεοκρίτου

ἐπὶ Ἀρτέμωνος 97
Νυμφόδωρος Εὐκλείδα γ'
Νικόστρατος Ἀγάθωνος

ἐπὶ Ἀρτεμιδώρου 98
Τιμόλας Ξένωνος
Ὄλυμπις Θεοδώρου

91,1 post Ἄρχα certum est nihil esse secutum; Ἀρχα[γάθου] Galli temere.

45,1 post Φιλ si vere est vestigium litterae quod cernitur, ea fuit α, non ι, ut coniciendum sit Φιλαίου.

in medio latere ita detrito ut longe maxima in parte nihil dispiciatur, supersint reliquiae plus vel minus certae in summa parte et infima. Atque certi aliquid cognosci desinit 11 fere centimetris a summo margine, rursus incipit fere 13 cent. ab imo margine.

Litterae autem sunt dissimillimae atque exiguae quidem et parum accuratae in margine intuentibus sinistro.

[Ε]Π[Ι Α]ΘΑΝΟΔΩ
ΝΙΚΟΣΤΡΑΤ
ΕΠΑΙΝΕΤΟΣ

a. 99 Ἐπὶ Ὀρθωνος
Νικόμαχος Μ[ν]άσ[ω]ς Β
Φιλωνίδας Ὑρκωνος
a. 100 Ἐπὶ Ἀπολλωνίου
Δεινίας Ἐλώριος Γ
Ἱέρων [Ζωπύ]ρου
a. 101 Ἐπὶ . . . . . ππου
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου Β
Δ . . . . ου

ΕΠ
ΜΕΓΙCΓΕ

ΙΙΟ Σ
ΠΕΔ Β
ΔΑΜ
Υ ΤΟΥ
Ο Υ
ΑΡΧΟΥΒ
ΙCΤΟΥ
ιΔΑΤΟΥ

ΑΝΙι
ΔΟΣ
Γ
ΑΤΟ

(prorsus detritum per spatium circiter metr. 1,10)

ΑΡΙCΤΟΜΕΝΗC ΑΡΙCΤΟΚΡΑΤΕΟC
ΘΕΟΚΡΙΤΟC ΟΛΥΜΠΙΟC

ΓΛΑΥΚΟC ΟΛΥΜΠΙΟC ΑΧΑΙ Β
ΑΡΙCΤΟΠΟΛΙC ΦΙΛΟΔ[Α]ΜΟΥ ΛΑΚ
Γ ΕΠΙΓΕΝΗC ΑΘΑΝΙΟC CΠΑΡ

In media parte v. 6 Ἀγ]αθάρχου Galli; αρχου certo cognovimus, ante apparent vestigia, quae videntur esse litterae Λ vel Δ, nec tamen inter hanc et Δ locus videtur esse litterae θ. — 7 ισχου Galli, potest fuisse νίτου. — 8. 9 potest fuisse ἐπ[ὶ Εὐκλε]ίδα τοῦ Μεγ[ι]στέ[ος; Galli habent . . ιλα| . . . γε . . . .

In iis quae scripta sunt in loco intuenti a sinistra Galli post Νικόμαχος (a. 99,2) nihil habent nisi . . . |Φιλωνίδας . . . |[Ἀπολλ]ωνίου et post ππου. Quae proposuimus omnia nobis videntur certa esse praeter litteras κ et ν in Ὑρκωνος (a. 99, 3). — 100,3 litterarum Ζωπυ vestigia supersunt non prorsus certa; cf. infra p. XIII ad fastos gymnasiarchorum a. 89.

X

in latere intuentibus dextro una pagina scripta litteris magnis et accuratis ea autem formae varietate, ut uniuscuiusque anni fastos incisos esse appareat manu diversa a fastis praecedentis anni:

a. 1 ἐπὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ
Νεμηνίου
Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέος
Φρῦνις Φρύιος Δαμ. sic

2 ἐπὶ] Ὀλύμπιος τοῦ Ὀλύμπιος
Ἀρτεμίδωρος Ἀρτεμιδώρου
[Ζ]ωίλος Θαρρίππου

3 ἐπὶ Ἀπολλωνίου τοῦ
Ἀπολλωνίου
Ζώπυρος Ἀρτεμιδώρου Καλ.
Ἀνδρόμαχος Ἀπολλωνίδα Δεξ.
[γρ.] Ἀγέας Φιλιστίωνος Σπ[αρ.]

4 ἐπὶ Δαματρίου τοῦ Φίλωνος
Σ[ω]τέλης Ἀγάθωνος Σπαρτ.
Γλαῦκος Ὀλύμπιος Ἀχαιο.
[γρ.] Ἀπολλόδωρος Ἀπολλοδώρου Ἀ[ρεθ.

5 ἐπὶ]Εὐκλείδα τοῦ Νυμφοδώρου
[Ἀ]ρ[ισ]τοκράτης Ἀριστομένεος Χα[λ.
. . . . ος Ξανθίππου Ἱππ.

6 ἐπὶ Νικοστράτου] τοῦ Φίλωνος
. . . . οδώρου Δαμ.
. . . . ωνος Δεξ.
[γρ.] . . . . Πεα.

7 ἐπὶ Φιλίστου] τοῦ Ἵππωνος
. . . . Ἡρακλήτου Ἀχαι.
. . . . . . ος Φίλωνος Πεα.
[γρ. Φι]λόδαμος Θεοφίλου Ταν.

ἐπὶ] Εὐδόξου τοῦ Σώσιος a. 8
Δα]μόφιλος Ἐπαινέτου Δαμ.
Ἀρ]τεμίδωρος Ὀνάσου Οἰτ.
[γρ. Ἐ]παίνετος Ἐμμενίδα Δαμ.

ἐπὶ Ἀρι]στοπόλιος τοῦ 9
Φι]λοδάμου
Ζώπυρο]ς Ἀρτεμιδώρου β'
. . . . . . τος Φίλωνος Πε[λ.
Ϝ Ξάνθιππος Ἀλεξάνδρου Ἱππ.

ἐπὶ Ἄρχα] τοῦ Ἀρίστωνος 10
Διονύσιος Ἀπολλοδώρου Ἀρε[θ.
Εὐκλείδας Ἀγάθωνος Ἰδ[ομ.

ἐπὶ Ξενέ[τ]ου τοῦ Ἀγάθωνος 11
Ἀρτεμίδωρος Ἀριστομένεος Οἰν.
Εὔανδρος Φιλιάρχου Σαχ.

ἐπὶ Ἐπαινέτου τοῦ Δαμοφίλου 12
Ἀγάθαρχος Διονυσίου Χαλκ.
Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου Ἀρεθ.

ἐπὶ Εὐκλείδα τοῦ Ἱέρωνος 13
Ἀπολλόδωρος Μενεκράτεος Ἀλκ.
Δαμάτριος Φίλωνος Πελ.
Φιλιστίων Ἀγέα Σπαρτ.
τὰν πρώταν τετράμηνον
καὶ ἐτελεύτασε
Ϝ Ἀγάθων Εὐκλείδα Εἰδ.

ἐπὶ Νικοκλέος τοῦ Νικοκλέος 14
Ζωίλος Θαρρίππου Καλ. β'
Ἀρίσταρχος Ζωπύρου Δεξ.
Ϝ Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος Σπαρ.

4,3 in Γλαῦκος cognoscuntur α tota et litterarum γλ certa vestigia; Λεῦκος Martin, quod recepit Lafaye.

5,2 άτης Lafaye, κράτης recte Martin coniciens haud prorsus recte Φιλοκράτης.

7,1 in lapide fuisse Φιλίστου fasti gymnasiarchorum docent, sed prorsus evanuit, quamquam ut extans exhibetur a Lafayio.

7,3 Πεα est hic in lapide ut 6,4; Lafaye illic habet εα, hic Πελ tacito corrigens.

7,4 litterarum λοδα satis videntur certae esse reliquiae.

9,5 Ϝ Ξάνθιππος mihi certum videtur, etsi in primis litteris Ϝ Ξα aliquid evanuit, . . . ππος Lafaye, Ζεύξιππος conicit Martin.

11,1 ex littera τ superest linea derecta, ex linea transversa nihil certi.

Digitized by Google

Ecce igitur fasti strategorum ita compositi ut praecedente mentione eius qui apud Tauromenitanos fuit *ἐπώνυμος*, qui in latere intuentibus sinistro solo ipsius nomine indicatur, in latere dextro addita indicatione nominis paterni, sequantur bina nomina strategorum, indicata in latere sinistro nominibus ipsorum et patrum, in dextro adiunctis plerumque notis, quibus certum videtur significari partes civitatis, fuerintne autem *δᾶμοι* an *φυλαί* an *φρατρίαι* non sum diiudicaturus [1]). Atque in sinistro quidem latere semper sunt bina nomina praeter locum quem nos diximus anni 75. Ibi enim cum secundo nomini adscriptum sit .... *ἐτελεύτασε*, sequatur autem tertium nomen, apparet Philistione in ipso magistratu mortuo suffectum esse Timonactem [2]). Similiter in latere dextro in a. 13 maior numerus est, quod nomini *Φιλιστίων Ἀγέα Σπαρτ.* adscriptum est *τὰν πρώταν τετράμηνον καὶ ἐτελεύτασε* id est eum postquam per quattuor primos anni menses munere functus esset mortem obiisse [3]). Sed in hoc ipso anno, in quo unum nomen additum esse consentaneum est, non sunt tria nomina, sed quattuor et praeter hoc est tertium nomen in annis 3. 4. 6. 7. 8. 9. 14. Iam vero cum in his omnibus ultimo nomini, si versus integer est, praescriptum inveniatur *Ρ͞*, id quod sunt litterae *γ* et *ρ* nexae, mihi certum videtur, etiam his annis omnibus binos strategos memorari, si quod autem tertium nomen addatur, intellegendum esse qui dicebatur *γραμματεύς* [4]).

His fastis quod praescriptum est *στραταγοὶ διὰ πέντε ἐτέων* quomodo intellegendum sit quaeritur. Atque annuos esse fastos, non quinorum vel quaternorum annorum ipsa hac re efficitur quod, si essent huiusmodi, solum tempus, quod sinistro latere continetur, maius esset quam per quod civitas Tauromenitana eo statu fuit, ut eiusmodi magistratus ei praeesse possent. Idem efficitur iterationibus muneris. Nam praeter alia [5]) quod Lysander Isodici filius strategus est anno 11, iterum a. 21, tertium a. 27, quartum a. 39, Nymphodorus autem Euclidae filius a. 68, iterum a. 82, tertium a. 97, per se satis probat quae inter singulos locos intercedant spatia annua esse, non quadrienniorum

1) In latere sinistro solum in nominibus *Φιλιστίων Φιλιστίωνος* ut cognomines distinguerentur, eiusdem generis notas adscripserunt, homini qui est a. 72 et 84 *Δαμ.*, ei qui est a. 94 *Σπαρ.* In latere dextro hic mos observari incipit ab anno 3, nam in duobus primis annis ad solum nomen Phrynis Phrynis filii nota adscripta est, fortasse ob eandem causam atque in latere sinistro. Postea semel nota omissa est a. 9 v. 3 in nomine Zopyri Artemidori filii, qui iam a. 3 strategus fuerat.

2) Galli pro *ἐτελεύτασε* legentes *ἐπὶ* .... falso statuerunt novum annum indicari, in eoque unum solum strategum nominari.

3) Ceterum mirum est hanc notam adscriptam esse homini tertio loco posito et accedit quod in fastis huius anni versus 4—7 alia manu incisos esse atque v. 1—3 cum reliquarum litterarum forma cognoscitur tum quod in v. 1—3 scribuntur Є et ω, in v. 4–7 *E* et *Ω*. Itaque nescio an statuendum sit initio anni magistratum iniisse Apollodorum et Damatrium, quattuor mensibus post altero eorum mortuo suffectum esse Philistionem, quadratarium autem, cui additamenta incidenda essent, notam mortis alieno loco collocasse.

4) Exempla certa notae *Ρ͞* pro *γραμματεύς* affert Franz elem. epigr. Gr. p. 363, quem memorat Martin p. 33.

5) Exempli causa praeterea affero Artemidorum Athanis filium qui strategus fuit primum a. 5, iterum a. 31, Zoilum Tharrippi f. strategum annis 71 et 85 et 95, Gorgiam Lysandri f. a. 53 et 75, Theodorum Sosipatri f. a. 25 et 47.

Digitized by Google

vel quinquenniorum. Denique res confirmatur fastis gymnasiarchorum quos infra subiecimus, in quibus eidem sunt ordines eponymorum atque in his. Itaque quod praescriptum est *διὰ πέντε ἐνιῶν* videtur ita intellegendum esse ut quotannis binos strategos magistratum iniisse sumamus, permansisse autem in eo per quaternos vel quinos annos, ut collegium efficeretur fere octonorum vel denorum hominum [1]). Utrum autem *διὰ πέντε ἐνιῶν* de quinis an quaternis annis integris intellegendum sit dubium est; mihi hoc magis probatur, ut et sermonis Graeci usui et institutis civitatium Graecarum magis conveniens. Cum his quae statuimus intervalla iterationum conveniunt, minimum enim est sexennii, quod reperitur praeter alios in Eupolemo Euandri f., qui primum strategus est a. 3, iterum a. 9. Neque obstat quod suffectionem in locum mortui institutam vel saltem perscriptam esse non reperimus nisi cum ipso primo anno muneris strategus aliquis mortuus erat, cuius rei exempla sunt annus 75 et lateris dextri annus 13. Nec magis obstat, quod ex fastis gymnasiarchorum quos subiecimus apparet saepius aliquem biennio [2]) vel triennio [3]) postquam praeturam iniisset, gymnasiarchum fuisse, sed videtur licuisse posteriore saltem quadriennii parte, per quod aliquis in collegio praetorum esset, simul gymnasiarchorum munere fungi.

Iam antequam quomodo fasti strategorum ordinati et cuius aetatis sint quaeramus, e re est subicere quos habemus eiusdem aetatis gymnasiarchorum civitatis Tauromenitanae fastos. Ei cum insint in rationibus gymnasiarchorum quae editae sunt in Corpore Inscr. Graec. vol. III. n. 5641. 5642 neque dispositione cognita et exemplis parum integris aut accuratis, hic satis esse visum est exemplis quam accuratissimis eas partes proponere quae ad homines pertinent omissis rationibus ipsis sive acceptorum et impensorum indicationibus. Quod autem haec documenta valde et emendari et augeri potuerunt, debetur Ottonis Benndorfii sollertiae et constantiae, qui a me rogatus ut ea investigaret et effecit ut lapides e pariete aedis primariae Tauromenitanae in quo inserti erant eximerentur et apographa sumpsit diligenter et docte confecta. Haec postea ex ectypis quantum potui supplevi, deinde Kaibel et Io. Schmidt cum lapidibus contulerunt. Adscripsi autem in exemplis quae subieci a sinistra annorum numeros sumptos ex fastis strategorum, addita littera *D* in ea parte, quam proponit horum fastorum latus dextrum; numeri versuum qui a dextra adscripti sunt editionis sunt Corporis Inscr. Graecarum. Item quae ex hac recepi iam in ipso lapide deperdita distinxi litteris minoribus.

1) Id etiam Martin proposuit p. 25 seqq. Idem recte refellit p. 24 seq. quod Lafaye protulit lapicidae incidenda fuisse nomina strategorum quinque ultimorum annorum, postea autem fastos continuatos esse ratione praescriptionis non habita.

2) Exempla inveni quattuor. Horum unum est Nymphodori Euclidae f., qui strategus fuit a. 68 et 82 et 97, gymnasiarchus a. 70; tria reliqua mirum est quod reperiuntur continuo triennio et ita ut sint strategi posteriore loco enumerati. Sunt autem Agatharchus f. (qui biennio ante eponymus fuit), Eraton Apollodori f., Apollodorus Phrynis f., qui fuerunt strategi annis 88. 89. 90, gymnasiarchi a. 90. 91. 92. Huius rei quae fuerit causa, vix poterit divinari coniectura aliqua probabili. Rem ipsam animadvertit etiam Martin p. 31; reliqua duo exempla quae idem effecisse sibi visus est coniectura usus audaci lectione a me stabilita et suppleta refelluntur.

3) Exemplum est Andromachi Apollonidae filii strategi anno 3 lateris dextri, gymnasiarchi a. 6. — Quattuor annis post praeturam gymnasiarchi fuerunt Apollodorus Artemidori f. strategus a. 87, gymnasiarchus a. 91 et Xenius Epidori f. strategus a. 84 et 94, gymnasiarchus a. 88.

Digitized by Google

in cippi parte inferiore in latere intuentibus dextro, cuius pars superior periit (C. I. G. n. 5641 lat. III):

a. 69 *Εὔξενος* v. 1
Δαμάτριος Νυμφοδώρου
(omisimus vv. 3 = C. 3—5)
70 *ἐ]πὶ Δεινία τοῦ Ἑλώριος* 6
γυμνασίαρχοι
Νυμφόδωρος Εὐκλείδα
Θεόδωρος Λέοντος
(om. vv. 4 = C. 10—13[1]))
71 *ἐ]πὶ Ἡρακλήτου τοῦ Διονυσίου* 14
γυμνασίαρχοι
Ἀρ[τ]εμίδωρος Ἀθάνιος
Ἡρακλείδας Ὀλύμπιος
(omisimus vv. 3 mutilatos, post quos evanuerunt vv. circiter 22[2]))

a. 75 *Ἐπὶ ....ν...* v. 19
γυμνασίαρχοι
Ζωίλ?]ος Θαρρίππου[3])
..... *Ἀπολλοδώρου*
(om. vv. 4 = C. 23—26)
76 *ἐπὶ* .... (interciderunt vv. 7[4]))

77 *ἐπὶ Ν]ικομάχου τοῦ* 27
Μ]νάσιος
γυ]μνασίαρχοι
..... *ος Ἀριστάρχου*
Ἡράκ]λητος Διονυσίου
(om. vv. 4 mutilatos, quorum C. exhibet tres = 32—34)

in latere intuentibus sinistro, cuius superior pars, quae pertinet ad a. 93 versum quartum, est in C. I. G. III n. 5642, inferior incipiens ab eodem, ut videtur, versu in C. n. 5641 lat. I:

a. 86 *ἐπὶ Ἀγα[θάρχου τοῦ* v. 1
Ἀγαθάρχου[5])
γυμνασίαρχοι 2
Ἀ[γ]άθαρχος Μένωνος[6])
Φρῦνις Φρύνιος
(om. vv. 3 = C. 5—7)
87 *ἐπὶ Ζωίλου τοῦ* 8
Ἱστιάρχου
γυμνασίαρχοι
Σῶσις Νυμφοδώρου Ομ.
Καλλίμαχος Φίλωνος Πελ.
(om. vv. 3 = C. 13—15)

a. 88 *ἐπὶ Τιμόλα τοῦ Ξένων[ος* v. 16
γυμνασίαρχοι
Ξένιος Ἐπιδώρου Καλ.
Ἀρίσταρχος Θεοδώρου Δαμ.
(om. vv. 4 = C. 20—23)
89 *ἐπὶ Ἱέρωνος τοῦ Ζω[πύρ]ου*[7]) 24
γυμνασίαρχοι
Ἐπιγένης Ἀριστοκ[ρ]άτεος
Δαμάτριος Φίλωνος
(om. vv. 4 = C. 28—31)

---

1) In Corpore post v. 18 errore notata est lacuna versuum 10.

2) In Corpore post v. 17 non plus uno versu exhibetur et unius versus (a. 75,1) particula quae nunc evanuit, nec lacuna indicatur.

3) *Ζωίλ]ος* supplementum spatio convenit, fuit autem Zoilus Tharrippi f. strategus a. 71 et 85 et 95.

4) In Corpore *ἐπὶ* omittitur et minus accurate lacuna 10 versuum indicatur.

5) Hic versus in Corpore deest.

6) Quae apparent loco secundae litterae, cum littera *γ* videntur convenire.

7) In nomine *Ζωπύρου* littera *ρ* prorsus evanuit, quae antecedunt reliquiae ad litteras *πυ* optime quadrant, ut tamen etiam *τι* esse possint, et cogitari possit de nomine *Ζωτικοῦ*. Ubi autem idem, ut videtur, homo iterum memoratur, in fastis strategorum in latere medio a. 100, item dubitari potest mediae litterae sintne *πυρ* an *τικ*; tamen probabilius est fuisse *Ζωπύρου* quam *Ζωτικοῦ*.

Digitized by Google

a. 90 *ἐπὶ Ζωπύρου τοῦ Χαιρεδάμου* v. 32
γυμνασίαρχοι
Ἀγάθαρχος Ἀγαθάρχου
Φιλόδαμος Ἀριστοπόλιος
(om. vv. 3 = 36—38)

91 *ἐπὶ Ἄρχα τοῦ Ἀρίστωνος* 39
γυμνασίαρχοι
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου
Ἐράτων Ἀπολλοδώρου
(om. vv. 4 = C. 43—46)

92 *ἐπὶ Ἡρακλήτου τοῦ Ἀπολλοδώρου* 47
γυμνασίαρχοι
Ἀρτεμίδωρος Φιλωνίδα
Ἀπολλόδωρος Φρύνιος
(om. vv. 3 = C. 51—53)

93 *ἐπὶ Γοργία τοῦ Ἀγαθάρχου* 54
γυμνασίαρχοι
Ἀλέξανδρος Ξένωνος
[Ἀριστ?]όλας Ἀ[ριστο]ξένου 1)
(omisimus versuum trium reliquias = C.I.G. III n. 5641 lat. I v. 1. 2)

94 *ἐπὶ Δαματρίου τοῦ Ἀριστοβούλ[ου]* 3
γυμνασίαρχοι
Εὐκλείδας Νυμφοδώρου Ἀσ.
Νικόστρατος Ἀγάθωνος
(om. vv. 4 = C. 7—10)

95 *ἐπὶ Ἀριστοκράτεος τοῦ Ζωπύρου* 11
γυμνασίαρχοι
Φιλωνίδας Κρίθωνος Ἀσ... 2)
Ἀρτεμίδωρος Θεοφίλου Κ
(om. vv. 3 = C. 15—17)

a. 96 *ἐπὶ Ἀρτεμιδώρου τοῦ ....* v. 18
γυμνασίαρχοι
Ὑπ]έρ[βο]λος Νυμφοδώρου
Ὀ]λύμπις Θεοδώρου Α
(om. vv. 3 = C. 22—24)

97 *ἐπὶ] Ἀρτέμωνος τοῦ Ἱπποκράτεος* 25
γυμνασίαρχοι
Ὑπέρβολος Ὀνασικράτεος Ἀσιν
α.ς Ἀριστοκράτεος Ταν.
(om. vv. 10 = C. 29—38)

D a. 6 *ἐπὶ Νικοστράτου τοῦ Φίλωνος* 39
γυμνασίαρχοι
Ἀνδρόμαχος Ἀπολλωνίδα Δεξ.
Φρῦνις Ὀλύμπιος Ἀσσιτ.
(om. vv. 13 = C. 43—55)

D 7 *ἐπὶ Φιλίστου τοῦ Ἵππωνος* 56
γυμνασίαρχοι
Δαμάτριος Φίλωνος Πελ.
Εὐκλείδας Νυμφοδώρου Οἰν.
(om. vv. 16 = C. 60—75)

D 8 *ἐπὶ Εὐδόξου τοῦ Σώσιος* 76
γυμνασίαρχοι
Ἀπολλόδωρος Φρύνιος Δαμ.
Φρῦνις Φιλιστίωνος Σπαρ.
(om. vv. 16 = C. 80—95)

D 9 *ἐπὶ Ἀ]ριστοπόλιος τοῦ Φιλοδάμου* 3) 96

---

1) In superioris partis cippi versu extremo, qui in Corpore omittitur, cognoscuntur .....*ΟΛΑΣ*.....*ΞΕΝΟΥ*, in inferioris partis versu summo Schmidtius cognoscere sibi visus est ....*ΛΗΙ*◡; probabiliter haec coniunguntur ita ut supra factum est, ut quae Schmidtius legit superesse putanda sint ex *αρις*.

2) In v. exeunte Corpus habet *ΑC*, Benndorf sibi deprehendere visus est *ΑCC*|, quod mihi quoque probatur, videtur fuisse *Ασσιτ*, quamquam Kaibel primam litteram putavit non esse *α*.

3) In hoc versu scriptura huius lateris desinit.

Digitized by Google

Ex cippo igitur, in quo perscriptae erant rationes gymnasiarchorum civitatis Tauromenitanae, supersunt partes duorum laterum, in tertio latere quae apparent litterarum reliquiae tam paucae sunt ut de eo vix possit aliquid statui, quod certum et utile sit. Illorum autem duorum laterum in priore, cum superior pars tota perierit, ex inferiore multum, quae servata sunt incipiunt ab eo anno qui in indicis strategorum latere primario sive sinistro est undeseptuagesimus, desinunt in anno, qui eiusdem lateris est septuagesimus septimus, ut intra hos cum alia interciderint tum omnia quae pertinebant ad annos 72. 73. 74. At in posteriore latere aliquantum interiit in initio, postea paucissima. Servatae autem sunt in eo rationes annorum, qui in latere primario strategorum sunt 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97, tum nec intervallo notato nec litterarum forma multum recedente annorum qui in dextro strategorum latere sunt 6. 7. 8 et ex anno 9 saltem indicatio magistratus eponymi.

Iam redeamus ad strategorum fastos, qui cuius aetatis sint si cognoverimus, simul de gymnasiarchorum fastis diiudicatum est. In illis autem medium latus, ex quo pauca supersunt eaque diversis modis scripta, in praesens omittamus. Sinistrum sive primarium latus et dextrum si consideramus, etsi hoc fortasse prius inscriptum est vel inscribi coeptum est, de qua re paullo post pauca dicemus, quin anni ipsi lateris sinistri praecesserint annos dextri, dubium esse non potest. Hoc ea ipsa re satis indicatur, quod sinistro lateri praescripta sunt et littera *A* et titulus *στραταγοὶ διὰ πέντε ἐτέων*. Deinde omnem dubitationem tollit stela gymnasiarchorum, in qua cum quotannis singulorum annorum rationes incisas esse scriptura probetur, annus 97 lateris sinistri strategorum excipitur anno lateris dextri sexto. Incisum autem utrum sit prius hoc an illud, dubium est. In latere dextro quotannis singulorum annorum magistratuum nomina perscripta esse ex scripturae varietate certo cognoscitur, contra in sinistro latere ex scripturae similitudine, quae est summa, totum latus sinistrum eodem tempore inscriptum esse. Idem confirmatur errore quodam. Videmus enim Philistionem Athanis filium strategum fuisse annis 8. 14. 28. Itaque in a. 28 adscripta est littera *γ'*, in anno 14 *β'*, sed eandem litteram *β'* quadratarius etiam in anno 8 addidit, quo Philistion primum strategus fuit. Huic rei ut error subest, ita erroris ipsius eam causam fuisse manifestum est, quod quadratarius ante oculos habuit indicem strategorum perpetuum, ita ut nomini Philistionis Athanis filii litteram, quae in alio loco recte se habet, alieno loco adscriberet [1]). Iam vero cum in latere dextro, etsi omnibus singulis annis varietas scripturae cognoscitur, tamen litterae antiquiorem fere formam referant quam in latere sinistro, haud improbabile est lateris dextri saltem aliquam partem iam incisam fuisse, quo tempore institueretur, ut qui ante primum huius lateris annum strategi fuissent, eorum omnium

1) Sane fatendum est eundem errorem litterae *β'* falso additae alibi ita inveniri, ut quae causa erroris fuerit, minus cognoscatur. Est enim in a. 48 *Σωφρονίδας Φιλιστίωνος β'* nec prius hic memoratur. Quamquam cogitari saltem potest quadratarii oculos aberravisse ad annum indicis 54, in quo scripta erant *Φιλιστίων Φιλιστίωνος β'*. — Item in versu anni 59 *Νικόστρατος Νικοστράτου γ'* falso incisa est littera *γ'* pro *β'*.

Digitized by Google

nomina in eiusdem stelae alio latere eodem tempore inciderentur. Hoc sane incertum est, certum est annos lateris sinistri priores esse quam annos lateris dextri. Iam si latus medium consideramus, id unum certo puto cognoscitur iis quae scripta sunt litteris exiguis in superiore parte a sinistra intuentis, ex quibus satis leguntur fasti trium primorum annorum supra (p. IX) indicatorum numeris 99. 100. 101, iis inquam seriem lateris sinistri continuari. Nam primum et forma indicis eadem est et litterae sunt simillimae. Deinde cum in his tribus annis omnibus ad eorum strategorum nomina, qui priore loco recensentur, iterationis signum additum sit, hos omnes reperimus antea munere functos esse extremis lateris sinistri annis. Nam anni primi sive 99 priore loco est *Νικόμαχος Μνάσιος β'*, Nicomachus autem Mnasis filius strategus fuit a. 86; in anno secundo sive 100 est *Δεινίας Ἑλώριος γ'*, qui fuit strategus primum a. 80, iterum a. 91; denique in tertio sive 101 est *Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου β'*, qui primum strategus fuit a. 87. Itaque satis certo mihi videtur statui posse lapicidam sive lapicidas, qui latus sinistrum uno tempore inciderent, ea quae spatium non caperet in lateris attigui margine attiguo addidisse [1]), quousque autem haec additamenta pertinuerint, in lapide detrito non cognoscitur. De reliquis quae in latere medio adhuc leguntur nihil audeo pro certo proponere, probabile mihi videtur iis quae sunt in ima parte a sinistra indicem lateris dextri interiecto intervallo non magno continuari. Nam praeterquam quod forma est similis, cum non solum addatur indicatio demi, sive quae alia civitatis pars intellegenda est, sed etiam enumeretur ut in plerisque lateris dextri annis qui fuit *γραμματεύς*, hic incisum est *Γλαῦκος Ὀλύμπιος Ἀχαι. β'*, reperitur autem *Γλαῦκος Ὀλύμπιος Ἀχαιο.* ut strategus anno quarto lateris dextri, ita ut hic Glaucus Olympis filius iterum magistratum iniisse videatur anno cui hae de quibus agimus reliquiae attribuendae sunt. Accedit quod alter huius anni strategus est *Ἀριστόπολις Φιλοδάμου Ἀλκ.*, idem autem, ut videtur, homo magistratus est eponymus anni lateris dextri noni, ubi in lapide cognoscuntur *ἐπὶ Ἀρι]στοπόλιος τοῦ [Φι]λοδάμου.* Quae autem praeterea in latere medio deprehenduntur, de iis quae conici possunt ita incerta mihi videntur ut memorare nolim. Effecimus igitur argumentatione in fastis strategorum primos esse annos 98 lateris sinistri ad eosque sine intervallo adiungi annos 3 lateris medii partis superioris, post hos 101 annos esse intervallum, quod quantum sit ignoretur, tum sequi lateris dextri 14 annos et fortasse post hos intervallo non magno annum cuius fuerunt reliquiae superstites in medii lateris inferiore parte a sinistra.

Longius progredi ut liceat et quantum fere intercesserit intervallum inter annos ultimos lateris sinistri et primum lateris dextri aliqua cum probabilitate divinare, duabus fit causis, altera quod in his indicibus nominibus magistratuum fere nomina patrum adduntur [2]), altera quod ut in aliis civitatibus Graecis ita in Tauromenitana eum morem

---

1) Quod hac argumentatione effeci, supra p. IX in apographo proponendo praecepi adscribens annos 99. 100. 101.

2) Exceptionem faciunt nomina eponymorum in latere sinistro strategorum, sed in parte aliqua illorum nomina paterna cognoscuntur ex fastis gymnasiarchorum.

Digitized by Google

fuisse apparet ut nepotibus nomina avorum imponerentur. Itaque satis certo constitui potest, qui inter magistratus vel patres et filii vel avi et nepotes fuerint. Atque primum eius aetatis, quae latere sinistro stelae strategorum continetur, subieci eorum strategorum nomina, quorum vel filii vel nepotes item strategi vel etiam gymnasiarchi fuerunt, adiuncto a dextra intervallo annorum, quod intercessit inter strategiam patris et filii, et primam quidem si saepius ea functi sunt. Usurpavimus autem litteram s. pro stratego, g. pro gymnasiarcho, ep. pro magistratu eponymo, sive is sacerdos fuit [1]).

			intervallum annorum
Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου s. I 4, II 12, III 24	Ἀρέσανδρος Ἀγάθωνος s. 38		34
Δαμάτριος Νυμφοδώρου s. 4		Δαμάτριος [Νυμφ]οδώρου g. 69	(duplex 65)
Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος s. I 5, II 31	Ἄθανις Ἀρτεμιδώρου s. I 52, II 64	Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος s. I 77, II 87	47 et 25
Ἐράτων Ἀπολλοδώρου s. 6	Ἀπολλόδωρος Ἐράτωνος s. 57	Ἐράτων Ἀπολλοδώρου s. 89; g. 91	51 et 32
Νικόδαμος Παιανίου s. 7	[Π]αιάνιος Νικοδάμου s. 47		40
Ἄνδρισκος Νυμφοδώρου s. 15	Νυμφόδωρος Ἀνδρίσκου s. 63		48
Φιλιστίων Ξένωνος s. 17	Ξένων Φιλιστίωνος s. 55		38
Νικόμαχος Μνάσιος s. I 18, II 34		Νικόμαχος Μνάσιος ep. 77; s. I 86, II 99	duplex 68
Εὔαλκος Νυμφοδώρου s. I 21, II 35	Νυμφόδωρος Εὐάλκου s. I 65, II 77		44
Θεόδωρος Σωσιπάτρου s. I 25, II 47	Σωσίπατρος Θεοδώρου s. 62		37
Ἡράκλητος Κλεινίππου s. I 28, II 40	Κλείνιππος Ἡρακλήτου s. 82		54
Τιμόλας Ξένωνος s. 29		Τιμόλας Ξένωνος ep. 88; s. 98	duplex 69
Ὄρθων Θεοκρίτου s. 30	Θεόκριτος Ὄρθωνος s. 65		35
Ἐπιγένης Εὐδαμίδα s. 32	Εὐδαμίδας Ἐπιγένεος s. 54	Ἐπιγένης Εὐδαμίδα s. 85	22 et 31
Ἐπιγένης Ἀριστοκράτεος s. 32		Ἐπιγένης Ἀριστοκράτεος g. 89	(duplex 57)
Λέων Θεοδώρου s. I 33, II 44, III 58	Θεόδωρος Λέοντος g. 70		(37)
Ὑπέρβολος Ὀνασικράτεος s. 33	Ὀνασικράτης Ὑπερβόλου s. 61	Ὑπέρβολος Ὀνασικρά- τεος Ἀσιν. g. 97	28 (et 36)
Ὀλύμπις Δαμαρέτου s. I 39, II 55	Δαμάρετος Ὀλύμπιος s. 78		39
Διονύσιος Σωσιφάνεος s. I 41, II 51, III 62	Σωσιφάνης Διονυσίου s. 92		51

1) Cf. infra p. XXIV not. 1.

			intervallum annorum
Νικόστρατος Νικοστράτου s. I 49, II 59	*Νικόστρατος Νικοστ[ρ]άτου* s. 74		25
Γοργίας Λυσάνδρου s. I 53, II 75	*Λύσανδρος Γοργία* s. I 83, II 96		30
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου s. 59	*Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου* s. 72	*Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου* s. I 87, II 101; g. 91	13 et 15
Φρῦνις Ἀπολλοδώρου s. 60 (II? 80)	*Ἀπολλόδωρος Φρύνιος* s. 90; g. 92		30?
Νυμφόδωρος Εὐκλείδα s. I 68, II 82, III 97; g. 70	*Εὐκλείδας Νυμφοδώρου Ἀσ.* g. 94		(26)
Φρῦνις Φρύνιος s. 69	*Φρῦνις Φρύνιος* s. 93 (g. 86?)		23

Secundum fastos igitur lateris sinistri tempore, quod iis continetur, nonaginta octo annorum vicies ter factum est, ut aliquis strategus fieret, cuius pater antea strategia functus esset, haec autem viginti tria intervalla inter strategias patrum et filiorum si computamus, summam efficiunt annorum 792 [1]). Ad quae si adiungimus intervalla 68 et 69 annorum, quae hic apparent inter strategias avorum et nepotum, et haec pro duplicibus numeramus, intervalla inter strategias patrum et filiorum numero viginti septem summam efficiunt annorum 929, ut si ex hac summa computetur medius numerus, cognoscatur fere annis 34,4 [2]) post patrum strategiam filios ad eam pervenisse. Quodsi etiam eos adiungimus strategorum filios nepotesve, qui non strategorum sed gymnasiarchorum munere functi sunt, et quae in iis apparent intervalla inter patrum strategias et honores filiorum, efficitur 33,8 [3]) fere annis post strategiam patrum filios primo qui perscriptus sit magistratu functos esse, sive est strategia sive gymnasiarchia.

Iam si consideramus strategos lateris dextri, invenimus aliquos, quorum cognomines sunt inter strategos lateris sinistri. Sunt enim

Ζωίλος Θαρρίππου Καλ. s. I D 2, II D 14 — *Ζωίλος Θαρρίππου* s. I 71, II 85, III 95
Ἀγάθαρχος Διονυσίου Χαλκ. s. D 12 — *Ἀγάθαρχος Διονυσίου* s. I 69, II 79
Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλόδωρος Ἀρεθ. s. D 12 — *Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου* s. 72
Φιλιστίων Ἀγέα Σπαρτ. s. D 13 — *Φιλιστίων Ἀγέα* s. I 64, II 74;

accedunt

Φρῦνις Φρύ(ν)ιος Δαμ. s. D. 1 — *Φρῦνις Φρύνιος* s. 70

et qui non strategus sed grammateus fuit

Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος Σπαρ. gr. D 14 — *Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος* s. I 77, II 87

---

1) Sunt 34 + 47 + 25 + 51 + 32 + 40 + 48 + 38 + 44 + 37 + 34 + 25 + 39 + 31 + 28 + 39 + 51 + 25 + 30 + 13 + 15 + 30 + 23 = 792.

2) Numerus accuratus est 34, 407.

3) Sunt intervalla tria inter patres et filios, quae cum sint annorum 37 + 36 + 26 efficiunt annos 99 et duo duplicia inter avos et nepotes annorum 65 et 57, ut sint septem intervalla et summa annorum 221. Haec coniuncta cum praecedentibus efficiunt 34 intervalla eorumque summam annorum 1150, ut medius numerus sit 33, 82.

Digitized by Google

Hos cognomines lateris sinistri satis certo mihi videtur statui posse esse avos eorum qui sunt in latere dextro. Nam non fuisse eosdem praeter spatium temporis ea ipsa re demonstratur, quod in latere dextro non adiuncta est iterationis nota. Ne autem pro avis abavos esse credamus sive cognomines pro duabus aetatibus hominum distare aetatibus quattuor, plura obstant. Ac primum quod in ipsis nepotibus memorabile est, eorum hominum, qui eodem fere tempore magistratum aliquem inierint, etiam avos tempore paullulum distanti eodem magistratu functos esse[1]), id in abnepotibus et abavis miraculi fere instar esset. Deinde quod in fastis gymnasiarchorum annus 97 lateris sinistri strategorum excipitur anno sexto lateris dextri, neque formae litterarum notabilem exhibent differentiam, indicat non ita multum temporis inter annos horum laterum intercessisse. Denique idem stela strategorum ipsorum probatur, qua etsi seriei, quae in latere sinistro incipit, ima pars periit, tamen spatium quod ea occupatum esse potuisse apparet, non tantum est, quod plus tres aetates hominum capiat. Itaque satis confidenter affirmare licet cognomines illos esse avos et nepotes. Iam igitur quantum fere intervallum intercesserit inter seriem sinistri lateris, cuius annus ultimus, qui nunc superest, est 101, et seriem lateris dextri divinare licet. Vidimus supra si medium numerum spectemus, fere annis 34 et dimidio post strategiam patrum filios strategia functos esse, itaque nepotes post avos annis fere 69. Idem numerus medius etiam in intervallis inter strategias avorum et nepotum, de quibus nunc agimus, ut efficiatur, sumendum est annum, qui nunc est ultimus aerae sinistri lateris (a. 101), et annum primum lateris dextri (D a. 1) triginta fere annis distare, ut hic dici possit annus 131 illius aerae[2]). Atque etsi facillime fieri potest, ut numerus annorum, qui inter latera intercesserunt, paullo vel etiam aliquanto aut maior aut minor fuerit, tamen probabile certe est hunc ipsum triginta annorum numerum vel qui huic proximus sit fuisse verum. Atque etiam satis bene cum hoc numero conveniunt, quae praeterea de parentela inter homines duorum laterum statui possunt, ita autem solitaria sunt, ut ex iis nova computatio instituenda non sit. Nam praeter strategos horum laterum, qui videntur nepotes et avi fuisse, eadem parentela videtur intercedere inter hos, strategum lateris dextri alterum, alterum gymnasiarchum sinistri:

Δαμάτριος Φίλωνος Παλ. s. D 13; ep. D 4; g. D 7 *Δαμάτριος Φίλωνος* g. 89;

item inter gymnasiarchum lateris dextri et strategum sinistri hos:

Ἀπολλόδωρος Φρύνιος [Δ]αμ. g. D 8 *Ἀπολλόδωρος Φρύνιος* s. 90; g. 92

et fortasse inter eponymos hos:

[Ἄρχας] Ἀρίστωνος ep. D 10 *Ἄρχας Ἀρίστωνος* ep. 91.

Filius autem et pater videntur fuisse

[Ἀρι]στόπολις [Φι]λοδάμου ep. D 9 *Φιλόδαμος Ἀριστοπόλιος* g. 90

1) Hominum lateris dextri maior pars in magistratu fuit annis 12, 13. 14, singuli annis 1 et 2, lateris sinistri anni variant ab a. 64 ad a. 77, si etiam eum respicimus, cuius cognominis grammateus fuit, si hoc non fit, ab a. 64 ad a. 72.

2) Si hoc sumimus, intervalla sunt a. 61 (D 2 = 132 – 71). 73 (D 12 = 142 – 69). 70 (D 12 = 142 – 72). 79 (D 13 = 143 – 64). 61 (D 1 = 131 – 70). 67 (D 14 = 144 – 77), ut summa horum sex intervallorum sit annorum 411, medius autem numerus 68, 5.

Digitized by Google

et inter duos illos Artemidoros Apollodori filios, quos supra attulimus, alterum strategum D 12, alterum a. 72, videtur *Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου* (s. I 89, II 101; g. 91) ita inserendus esse, ut prioris sit pater, posterioris filius. Denique pronepos et proavus videntur fuisse:

Φρῦνις Ὀλύμπιος Ἀσσιτ. g. D 6 — *Ὀλύμπις Φρύνιος* s. 43.

Itaque videmur in fastis Tauromenitanis, quos habemus, probabiliter effecisse, quae inter partes eorum ratio intercedat; superest ut videamus, num vel cognoscere vel saltem probabiliter conicere liceat, anni horum fastorum quales sint anni aerae vulgatae. Id casus cuiusdam beneficio videtur fieri posse. Ut autem huic argumentationi certa fundamenta iaciantur, opus est ex iis quae in rerum memoria de Tauromenio tradita sunt, primaria proponere. De condito oppido etsi consentitur id quodammodo successisse in locum Naxi a. 403 deletae, quae sita fuerat infra montem Taurum, in quo ipso post fuit Tauromenium, tamen res diversae narrantur. Diodorus 14,59 in enarrando bello inter Dionysium et Carthaginienses a. 396 gesto dicit Taurum montem occupatum fuisse a Siculis eosque etiam post bellum remansisse et moenia exstruxisse, hocque oppidum esse nominatum Tauromenium. Idem narrat 14,88 Dionysium Tauromenium frustra oppugnasse, 14,96 eum a. 392 pace cum Carthaginiensibus facta Tauromenium cepisse, plerosque Siculos inde depulisse, mercennarios autem suos constituisse. Iam vero idem Diodorus 16,7 inter res a. 358 gestas narrat sub hoc tempus Andromachum Timaei rerum scriptoris patrem eos qui Naxo a Dionysio deleta vitam servassent collegisse cumque eis in Tauro monte consedisse et oppidum *ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Ταύρου μονῆς* appellavisse Tauromenium. Inde ab illo tempore celeriter civitatem magnam et opulentam factam esse et Diodorus l. c. narrat et multis rebus demonstratur. Anno 345 Timoleontem ab Andromacho adiutum esse narrant Diodorus 16,68 (*ὁ τῆς πόλεως ταύτης* [Tauromenii] *ἡγούμενος.. Ἀνδρόμαχος*) et Plutarchus Timol. c. 10 (*Ἀνδρομάχου τοῦ τὴν πόλιν* [Tauromenium] *ἔχοντος καὶ δυναστεύοντος*). Post cum Pyrrhus Italia relicta ad Siciliam appulisset, quod consentiunt factum esse a. 278 exeunte, foedus cum eo fecisse narratur Tyndario Tauromenii tyrannus (cf. Dio 22, 7, 4 *Τυνδαρίων ὁ Ταυρομενίας τύραννος* et 22, 8, 3 *Τυνδαρίωνα τὸν δυνάστην Ταυρομενίας*). Non multo post in bello inter Hieronem Syracusanorum regem et Mamertinos gesto Diodorus 22, 13, 12 dicit illum tenuisse Tauromenium, atque a. 263 foedere, quod cum Hierone Romani fecerunt, etiam id constitutum est, ut Tauromenium eius dicionis esset (Diodor. 23, 4 *κυριεύειν Συρακοσίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν πόλεων, Ἀκρῶν, Λεοντίνων, Μεγαρέων, Αἰλώρων, Νεαιτίνων, Ταυρομενίων*). Cum reliquo regno Syracusanorum postea Tauromenium ipsum quoque provinciae Romanae Siciliae additum est, sed per longum tempus apud rerum scriptores eius mentio non fit usque ad bellum servile Siciliense, in quo cum Tauromenium et Enna sedes primariae seditionis fuissent, a. 132 debellatum est his oppidis post acerrimam defensionem a Rupilio consule maxima cum caede expugnatis [1]). Idem Rupilius res

---

1) Oros. 5, 9: *Rupilius consul... Taurominium et Ennam firmissima fugitivorum refugia bello recepit*; Diodor. 24, 2, 20.

civitatium Sicularum ordinavit[1]); Tauromenium autem inter civitates Siculas optimae condicionis fuisse ut civitatem foederatam ex pluribus locis orationis Verrinae apparet[2]). In bello inter Sex. Pompeium et Caesarem gesto saepius memoratur, stetit autem contra Caesarem, qui prope ipsum hoc oppidum cladem accepit[3]), postea autem civibus fere expulsis coloniam eo deduxit[4]). Hic fuit finis civitatis Graecae Tauromenitanae, cum in locum *τοῦ δάμου τῶν Ταυρομενιτᾶν* successit *colonia Tauromenium*.

Iam ut ad fastos Tauromenitanorum redeamus, fortasse eorum aetas probabiliter constitui potest adhibito titulo Delphico edito in sylloge Wescheri et Foucarti[5]), qui testatur, cum Delphis archon esset Cleon, Agatharchum Menonis filium Tauromenitanum factum esse *πρόξενον* civitatis Delphicae. Hic titulus etsi cuius anni sit nondum videtur constitui posse, tamen qualis fere sit temporis apparet. Nam cum Cleon archon esset, alius titulus eiusdem sylloges[6]) docet Delphis collegium sacerdotum Apollinis effecisse Amyntam et Tarantinum, hoc autem collegium coepit esse inde ab anno ante Christum 170/169, quo Delphis archon erat Laeadas[7]), quem secutus est archon Cleodamus[8]), permansit autem usque ad annum fere 158 vel 157, quoniam iisdem sacerdotibus praeter Laeadam et Cleodamum decem vel undecim[9]) archontes Delphici inveniuntur. Hinc efficitur Tauromenitanum illum Agatharchum Menonis filium hospitem Delphorum factum esse inter annos 168 et 157. Iam vero ex fastis Tauromenitanorum apparet Agatharchum Menonis f. fuisse gymnasiarchum a. 86 aerae lateris sinistri. Hunc satis probabiliter mihi videtur statui posse esse eundem, qui a Delphis honoratus sit. Nam spatium fastorum, qui supersunt, eiusmodi est, ut nec avum nec nepotem eum credere possimus. Si is, qui a. 86 aerae Tauromenitanae gymnasiarchus fuit, avus esset

1) Cf. Cicer. Verr. 2, 16, 39 *legem esse Rupiliam, quam P. Rupilius consul de decem legatorum sententia dedisset.*

2) Cf. 3, 6, 16 *foederatae civitates duae sunt ... Mamertina et Tauromenitana*; 5, 19, 49 *Tauromenitanis item foederatis*; 5, 22, 56.

3) Cf. praeter alios Vellei 2, 79, 4 *sub ipsius Caesaris oculis circa Tauromenium accepta clades.*

4) Diodorus loco supra citato 16, 7, 1 *Καίσαρος ἀναστήσαντος τοὺς Ταυρομενίτας ἐκ τῆς πατρίδος, Ῥωμαίων ἀποικίαν ἐδέξατο.*

5) *Inscriptions recueillies à Delphes* (Parisiis 1863) p. 18 n. 11 *ἄρχοντος Κλέωνος . . . ἔδοξε τᾷ πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾷ τελείῳ Ἀγάθαρχον Μένωνος Ταυρομενίταν πρόξενον εἶμεν τᾶς πόλιος κτλ.*

6) p. 61 n. 59 *ἄρχοντος Κλέωνος . . . μάρτυρες οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος Ἀμύντας.*

7) Hoc recte posuit Augustus Mommsen in subtili de archontibus Delphicis disputatione (Philol. vol. XXIV a. 1866 p. 1 sqq.), quacum quae ipse reppereram titulis Delphicis operam dans prorsus conveniunt. Nam in titulorum Wescheri duorum n. 145. 74 positorum eodem anno Aetolico, dum strategus Aetolorum est Proander Pholae filius, in priore n. 145 archon Delphicus est Menes, collegium autem sacerdotum Athambi et Amyntae, in posteriore archon Laeadas, collegium Amyntae et Tarantini. Laeadae vero archontis tempus definitur titulo Wescheri n. 109, qui eodem tempore testatur strategum Achaeorum fuisse Archonem, qui in munere fuit anno ante Chr. 170/169.

8) Id probatur titulis Wescheri n. 124. 228, quorum cum uterque incisus sit, dum Aetolorum strategus est Agelaus, prior habet archontem Laeadam, posterior Cleodamum.

9) Sunt Amphistratus, Andronicus Phricidae f., Archon Nicobuli f., Cleon Dionis f., Emmenidas Calliae f., Euangelus Sodamidae f., Menestratus, Pyrrhus, Theoxenus Calliae f., Xeneas Babyli f. et fortasse Archon Calliae f., sub quo unus sacerdos Amyntas memoratur (Wescher n. 57. 215).

Digitized by Google

hominis, qui fere a. 160 ante Christum aetate viguit, initium huius aerae vix posset posterius indicari anno ante Christum 300, sed anno 278 supra vidimus Tauromenii nondum desiisse tyrannos dominari, a qua re forma civitatis, quam hi fasti referunt, rectae aequabiliter a strategis abhorret. Nec magis licet eum nepotem credere. Nam cum post hunc annum 86, si minimum statuimus, non minus centum anni videantur in fastis secuti esse [1]), si gymnasiarchus illius anni esset nepos eius hominis, qui a. 160 fere ante Christum etiam tum robusta aetate fuit, necesse esset fastos saltem pertinere ad tempus Christi nati, iam vero aliquanto ante civitas Graeca Tauromenitana esse desierat. Itaque nihil restat nisi ut is Agatharchus Menonis filius, qui a. 86 aerae Tauromenitanae in hoc oppido gymnasiarchus fuit, idem sit atque qui inter annos 168 et 157 a Delphis hospes factus est. Hoc si rectum est, inde coniecturam capere licet de initio aerae Tauromenitanae. Scilicet cum is, qui a. 86 huius aerae primo magistratu in patria functus est, inter annos 168 et 157 a civitate aliqua externa honoratus sit, illum annum aliquanto vel paullo praecedere hoc tempus consentaneum est, annum igitur primum huius aerae paullo vel aliquanto priorem esse quam annum quendam qui fuit inter a. 253 et 242. Iam vero eo ipso tempore, quod ita significatur, res eiusmodi facta est, in qua vel necessarium vel certe aptissimum sit statuere formae reipublicae mutationem institutam esse, qualem fasti ipsi indicant [2]). Foedere a. 263 inter Hieronem et Romanos composito cum aliis oppidis etiam Tauromenium Hieroni permissum est, sed in eiusmodi re Romani etsi regnis vel civitatibus, quae secum foedere iuncta essent, ut una quaeque civitas suis legibus uteretur concedebant, tamen curare solebant ut forma reipublicae ea esset, quam ab ipsorum commodis non alienam esse putarent. Tale aliquid etiam in civitatibus Hieroni permissis factum esse per se est maxime probabile et eo confirmatur, quod cum ad annum certe 278 Tauromenii tyranni fuerint, ii sublati esse cognoscuntur, forma autem reipublicae, qualem hi fasti significant, in qua honores ab hominibus familiarum si nón paucarum certe non multarum administrantur ea fere est, quam senatores Romani probaverunt. Itaque satis puto probabiliter initium fastorum Tauromenitanorum, quos habemus, ad id ipsum tempus refertur, quo foedere inter Hieronem et Romanos composito Tauromenitanae quoque civitatis res ordinatae sint. Illud foedus factum esse consentitur anno a. Chr. 263, cum autem anni apud Tauromenitanos a media aestate incipere mihi videantur [3]), nescio an annus primus fastorum strategorum putandus sit annus ante Christum 263/262.

---

1) Sunt usque ad finem, qui nunc est, huius seriei anni 15, intervalli ab hoc ad initium lateris dextri, secundum ea quae supra p. XIX exposuimus, fere 30, huius lateris ipsius 14, denique post haec ei qui perscripti sunt per totum, ut videtur, latus medium duabus paginis, quos aliquanto plures necesse est fuisse quam 40.

2) Ipso initio horum fastorum strategos eiusmodi institutos esse et praescriptio litterae A titulique στραταγοί indicat et quod neminem horum strategorum ante hoc tempus eodem magistratu functum esse absentia iterationis notarum probat.

3) Qua argumentatione id ex rationibus quas habemus menstruis confecerim hic exponere longum est.

Digitized by Google

Hoc qua argumentatione effeci, eam etsi probabilem esse confido tamen ipse concedo per se non certam esse; accedit vero aliquid, quo id quod conclusimus ita confirmari mihi videtur, ut quin certum dici possit non multum absit. Ante tempus, a quo fasti dextri lateris strategorum incipiunt, motus fuisse in civitate ipsi fasti probant. Nam praeterquam quod tum fasti coepti sunt quotannis incidi, cum iterationes strategiae frequentissimae sint, in toto hoc latere nullus strategus invenitur, qui iam ante huius lateris tempus eo munere functus sit. Iam si recte collegimus annum primum lateris sinistri esse annum a. Christum 263/262, cum supra (p. XIX) de intervallo inter latus sinistrum et dextrum probabili puto argumentatione effecerimus annum primum lateris dextri esse annum 131 aerae lateris sinistri vel certe non multo distantem, hunc statuendum est esse annum ante Christum 133/132 vel propinquum. Supra autem vidimus a. 132 bellum servile, quo diu Sicilia flagraverat, confectum esse a consule P. Rupilio captis post diuturnam obsidionem Tauromenio postque id Enna, quorum oppidorum utrumque firmissima seditionis fuerat sedes, et ab eodem consule res Sicilienses rursus constitutas esse. Hoc ita cum iis quae statuimus consentit, ut maior consensus esse non possit. Consentaneum enim est in civitate Tauromenitana, postquam diu a servis seditiosis occupata esset, recuperata a Romanis, etsi leges non mutarentur, tamen strategum neminem factum esse qui annis praecedentibus eo munere functus esset. Itaque de fastorum temporibus quod antea cum probabilitate, id nunc fere sine dubitatione statuere licet, annum primum lateris dextri esse fere annum ante Christum 263/262, primum lateris dextri fere annum vel 133/132 vel 132/131. Atque quod praeterea habemus, quo quodammodo tempus indicetur, bene convenit. Navem illam celebrem regis Hieronis dicitur deduxisse Phileas Tauromenitanus[1]); reperitur autem Hermon Phileae filius in fastis ut strategus annis 12 et 29, ut facillime illius Phileae possit esse filius.

Pervenimus eo ut fastorum civitatis Tauromenitanae tempus constituerimus. In reliquis litteris publicis, quae sunt rationes menstruae, id minus fieri potest, quoniam vel propter formam litterarum probabile est esse eorum annorum, qui sunt post annos lateris dextri, cuius aetatis fasti paene prorsus perierunt. Illud autem ea re confirmatur, quod in his rationibus invenitur Ammonius Sarapionis filius, quem probabiliter statui potest originem duxisse ab eo Sarapione, cuius proditione Romani arce Tauromenitana potiti sunt[2]).

1) Athenaeus V c. 43 p. 208 *κατήγαγε δ' αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν Φιλέας ὁ Ταυρομενίτης μηχανικός.*

2) Diodor. 34, 2, 21 *Σαραπίωνος Σύρου τὴν ἄκραν προδόντος.*

Digitized by Google

Absolvimus quod propositum erat, ut fastos Tauromenitanos accuratis exemplis ederemus et quomodo essent ordinati cuiusque aetatis inquireremus; quae praeterea in his monumentis disputatione digna sunt, huius prooemii spatium non capit. Utile autem visum est subicere indicem hominum, qui secundum fastos supra propositos magistratu aliquo in civitate Tauromenitana functi sunt, scilicet eponymorum (ep.) sive proprie magistratus fuerunt, sive, quod nescio an probabilius sit, sacerdotes potius appellandi sunt [1]), strategorum (s.), gymnasiarchorum (g.), denique qui nobis videntur fuisse *γραμματεῖς* (gr.). Atque nudis numeris significavimus annos aerae lateris sinistri strategorum, cuius aerae, ut modo exposuimus, nobis probabile videtur annum primum esse annum a. Chr. 263/262. Littera autem D praeposita est annis lateris dextri, quorum primum item modo exposuimus a nobis putari annum a. Chr. vel 133/132 vel 132/131. Nominibus vero, quae in lateris medii parte suprema vel infima maioribus litteris sunt incisa, addidimus significationem 'med. sup.' vel 'med. inf.'. Iterationes magistratuum per numeros Romanos indicavimus. Nomina paterna eponymorum lateris sinistri, siquidem adiunguntur, sumpta sunt ex fastis gymnasiarchorum. Denique indici inseruimus magistratuum nomina, quae in reliquis litteris publicis Tauromenitanorum commemorantur, id est rationibus menstruis, quas tetigimus p. III. Atque eas quidem, quae in C. I. G. n. 5640, I. II. III. IV editae sunt, significavimus per 'rat. I', 'rat. II', 'rat. III', 'rat. IV', tabulam autem, quae a. 1868 reperta et edita est per 'rat. V', duas a. 1864 repertas necdum editas per 'rat. VI', 'rat. VII', denique fragmentum nondum editum per 'rat. VIII' [2]). In his autem rationibus, praeterquam quod semel vel bis memoratur eponymus anni, uniuscuiusque mensis rationibus praescribitur qui eponymus fuit menstruus signatus litteris *Π* et *Ρ* ligatis (pr.), quae nota vulgo creditur significare *πρύτανιν*, nobis videtur potius esse *προάγορος* vel *προαγορῶν* [3]).

1) Eponymos ut in compluribus civitatibus Siculis sacerdotes fuisse monumenta docent (cf. tituli Agrigentinus in nota 3 memoratus, Gelenses C. I. Gr. n. 5475. 5476, Melitensis n. 5752), ita notissimum est Syracusis inde a Timoleontis aetate per plus trecentos annos eponymum fuisse sacerdotem Iovis, cf. Diodor. 16, 70. Tauromenium autem, quod esset regni Syracusani, ad exemplum civitatis Syracusarum constitutum esse cum per se consentaneum est, tum ea re comprobatur, quod fasti docent illud a strategis rectum esse, Syracusarum autem civitati rerum memoria traditum est, quotiescumque tyrannide liberata esset, praefuisse strategos. Atque, ut hoc addam, illa ipsa similitudine reipublicae Syracusanae et Tauromenitanae, cum Syracusis fere collegium strategorum maius fuerit nec tamen omnes strategi aequali potestate civitatem rexerint, quodammodo commendari videtur, quod supra p. XI. XII de praescriptione *στραταγοὶ διὰ πέντε ἐτέων* dixi.

2) Rationes hae quomodo dispositae fuerint inquirens repperisse mihi videor in reliquis tabulis rationes continuari per paginas iuxta positas, in tabulis autem rat. III et rat. IV, quae binas habent paginas, dispositionem eam esse, ut singulorum annorum rationes perscriptae sint in eadem pagina complurium lapidum, quorum alter supra alterum positus erat. Rationes igitur primae paginae harum tabularum diximus rat. III vel IV a. 1, secundae rat. III vel IV a. 2.

3) Hunc magistratum et Cicero memorat in civitate Catinensium (Verr. 4, 23, 50 *proagorum hoc est summum magistratum*) atque apud Tyndaritanos (ibid. 39, 85), et titulus Agrigentinus (C. I. Gr. n. 5491) *ἐπὶ ἱεροθύτα Νυμφοδώρου τοῦ Φίλωνος, παραπροστα(τούσας) τᾶς βουλᾶς, προεδρευούσας τᾶς φυλᾶς τῶν Ὑλλέων, προαγοροῦντος Διοκλέος τοῦ Διοκλέος, γραμματεύοντος Ἀδρανίωνος Ἀλεξάνδρου ἅλιασμα κτλ.*

Digitized by Google

Ἀγάθαρχος Ἀγαθάρχου ep. 86; s. 88; g. 90
Ἀγάθαρχος Διονυσίου s. I 69, II 79
Ἀγάθαρχος Διονυσίου Χαλκ. s. D 12, nepos praecedentis
Ἀγάθαρχος Εὐάνδρου s. I 2, II 25
[Ἀ]γάθαρχος Κλεοδώρου s. 46
Ἀ[γ]άθαρχος Μένωνος g. 86
cf. Γοργίας
Ἀγαθίας Ἀπολλωνίου s. 38
Ἀγάθων . . . . . ep. 8
Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου s. I 4, II 12, III 24, cf. filius Ἀρέσανδρος Ἀγάθωνος
Ἀγάθων Εὐκλείδα Εἰδ. gr. D 13
cf. Ἀρέσανδρος; Εὐκλείδας; Νικόστρατος; Ξένετος; Σωτέλης
Ἀγέας Μένωνος s. I 22, II 31, III 43
Ἀγέας Φιλιστίωνος Σπ[αρ.] [gr.] D 3
cf. Φιλιστίων bis
Ἀγέστρατος cf. Θάρριππος
Ἀγώνιππος cf. Ἡράκλητος
Ἄθανις Ἀρτεμιδώρου s. I 52, II 64 (eius pater et filius Ἀρτεμίδωρος Ἀθάνιος)
cf. Ἀρτεμίδωρος ter; Ἐπιγένης; Φιλιστίων
[Ἀ]θανάδω[ρος . . . . . ep. med. sup.
Αἴνησις Μενάνδρου s. 20.
Αἰσχύλος . . . . . ep. 82
Ἀλέξανδρος Ξένωνος g. 93
cf. Ξάνθιππος
Ἀμμώνιος Σαραπίωνος Ἀρεθ. pr. rat. III a. 1 m. 6, 1; pr. rat. IV a. 2 m. 12
Ἀμμωνόδοτος cf. Μόσχος; Νεμήνιος
Ἄνδρισκος . . . . . ep. 68
Ἄνδρισκος Νυμφοδώρου s. 15, cf. filius Νυμφόδωρος Ἀνδρίσκου
Ἄνδρισκος Φιλιστίωνος s. 81
cf. Νυμφόδωρος
Ἀνδρόμαχος Ἀπολλωνίδα Δεξ. s. D 3; g. D 6
Ἄνδρων . . . . . ep. 12
Ἄνδρων Λυσ(?)ίνου s. 16
cf. Διόδωρος
Ἄνταλλος cf. Φάλακρος

Ἀντίμαχος . . . . . ep. 59
Ἀντίμαχο[ς Θ]ρασυμά[χ]ου s. 7
Ἀντίμαχος Νικοστράτου s. 56
Ἀντίπατρος cf. Θεόδωρος
Ἀπολλόδωρος . . . . . . ep. 24
Ἀπολλόδωρος . . . . . . ep. 29
Ἀπολλόδωρος . . . . . . ep. 40
Ἀπολλόδωρος Ἀπολλοδώρου ep. rat. I
Ἀπολλόδωρος Ἀπολλοδώρου Ἀ[ρεθ.] [gr.] D 4
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου s. 59, avus, ut videtur, eius qui sequitur; cf. filius Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου s. 72
Ἀπολλόδωρος Ἀρτεμιδώρου s. I 87, II 101; g. 91, cf. filius Ἀρτεμίδωρος Ἀπολλοδώρου s. D 12
Ἀπολλόδωρος Ἐράτωνος s. 57, cf. pater et filius Ἐράτων Ἀπολλοδώρου
Ἀπολλόδωρος Μενεκράτεος Ἀλκ. s. D 13
Ἀπολλόδωρος Νεμηνίου ep. D 1
Ἀπολλόδ[ωρος] Νυμφοδώρου s. 44
Ἀπολλόδωρος Σωσιφάνεος s. 34
Ἀπολλόδωρος Φρύνιος s. 90; g. 92, cf. pater Φρῦνις Ἀπολλοδώρου
Ἀπολλόδωρος Φρύνιος Δαμ. g. D 8 (nepos praecedentis)
. . . . . . Ἀπολλοδώρου g. 75
cf. Ἀρτεμίδωρος bis; Διονύσιος; Ἐράτων bis; Ἡράκλητος bis; Πολέμαρχος; Σώπατρος; Φρῦνις bis
Ἀπολλωνίδας cf. Ἀνδρόμαχος; Φιλόδαμος
Ἀπολλώνιος . . . . . . ep. 100
Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου ep. D 3
cf. Ἀγαθίας; Φιλιστίων
Ἀρέσανδρος Ἀγάθωνος s. 38 (eius pater Ἀγάθων Ἀρεσάνδρου)
cf. Ἀγάθων
Ἀρίσταρχος Εὐθύμου s. 23
Ἀρίσταρχος Ζωπύρου Δεξ. s. D 14
Ἀρίσταρχος Ἡρακλήτου s. 86
Ἀρίσταρχος Θεοδώρου Δαμ. g. 88
Ἀρίσταρχος Θεοκρίτου s. 83

Digitized by Google

'Αρίσταρχος Θεοκρίτου s. 93
'Αρίσταρχος Θεοκρίτου s. 96
. . . . ος 'Αριστάρχου g. 77
'Αριστέας . . . . . ep. 32
'Αριστέας 'Αρτεμιδώρου s. 2
cf. Μόσχος
'Αριστεύς . . . . . ep. 3
'Αριστόβουλος cf. Δαμάτριος
'Αριστοκλῆς 'Αριστοκλέος s. D 1
'Αριστοκράτης . . . . . ep. 51
[Ἀ]ρ[ισ]τοκράτης 'Αριστομένεος Χα[λ.] s. D 5
'Αριστοκράτης Ζωπύρου ep. 95
. . . . . 'Αριστοκράτεος Ταν. g. 97 [1])
cf. 'Αριστομένης; Ἐπιγένης bis
'Αριστόλας 'Αριστόλα s. 13
[Ἀριστ?]όλας 'Α[ριστο]ξένου g. 93
'Αριστομέδων cf. Εὐκλείδας
'Αριστομένης 'Αριστοκράτεος s. med. inf.
cf. 'Αριστοκράτης; 'Αρτεμίδωρος
'Αριστόξενος cf. 'Αριστόλας
'Αριστόπολις . . . . . ep. 58
'Αριστόπολις Δαματρίου s. 90
[Ἀ]ριστόπολις Φιλοδάμου ep. D 9, fortasse filius Φιλοδάμου 'Αριστοπόλιος et idem atque is qui sequitur
'Αριστόπολις Φιλοδ[ά]μου 'Αλκ. s. med. inf.
cf. Περικλῆς; Φιλόδαμος
'Αρίστων . . . . . ep. anno ante rat. I.
'Αρίστων Ἄρχα Ταν. pr. rat. VI m. 5
'Αρίστων Ὀνάσου s. 73
'Αρτεμίδωρος . . . . . ep. 38
'Αρτεμίδωρος . . . . . ep. 41
[Ἀρ]τεμίδωρος . . . . . ep. 47
'Αρτεμίδωρος . . . . . ep. 96
'Αρτεμίδωρος . . . . . ep. 98
'Αρτεμίδωρος 'Αθάνιος s. I 5, II 31, cf. filius Ἄθανις 'Αρτεμιδώρου
'Αρτεμίδωρος 'Αθάνιος g. 71; s. I 77, II 87, nepos praecedentis et avus insequentis
'Αρτεμίδωρος 'Αθάνιος Σπαρ. gr. D 14
'Αρτεμίδωρος 'Απολλοδώρου s. 72, cf. pater 'Απολλόδωρος 'Αρτεμιδώρου s. 59
'Αρτεμίδωρος 'Απολλοδώρου 'Αρεθ. s. D 12, nepos praecedentis
'Αρτεμίδωρος 'Αριστομένεος Οἰν. s. D 11
'Αρτεμίδωρος 'Αρτεμιδώρου s. D 2
'Αρτεμίδωρος Θεοφίλου Κ. . g. 95
[Ἀρ]τεμίδωρος Ὀνάσου Οἰτ. s. D 8
'Αρτεμίδωρος Φιλωνίδα g. 92
cf. Ἄθανις; 'Απολλόδωρος (ter); 'Αριστέας; 'Αρχάγαθος; Διονύσιος; Ζώπυρος; Κρίθων; Νεμήνιος
'Αρτέμων Ἱπποκράτεος ep. 97
'Αρχάγαθος 'Αρτεμιδώρου s. 76
Ἄρχας 'Αρίστωνος ep. 91
[Ἄρχας] 'Αρίστωνος ep. D 10, fortasse nepos praecedentis
cf. 'Αρίστων
Ἄρχιππος Εὐάνδρου s. 17
'Α. . . . ρ?ος Εὐβ[ο]ύλου s. 61
Γλαῦκος Ὀλύμπιος 'Αχαιο. s. I D 4, II med. inf.
Γοργίας . . . . . ep. 43
Γοργίας 'Αγαθάρχου ep. 93
Γοργίας Λυσάνδρου s. I 53, II 75 (eius filius Λύσανδρος Γοργία)
cf. Λύσανδρος
Δαμάρετος Ὀλύμπιος s. 78 (eius pater Ὀλύμπις Δαμαρέτου)
cf. Ὀλύμπις
Δαμάτριος . . . . . ep. 2
Δαμάτριος . . . . . ep. 21
Δαμάτριος . . . . . ep. 67
Δαμάτριος 'Αριστοβούλ[ου] ep. 94
Δαμάτριος Νυμφοδώρου s. 4
Δαμάτριος Νυμφοδώρου g. 69, nepos praecedentis
Δαμάτριος Φίλωνος g. 89
Δαμάτριος Φίλωνος Πελ. [2]) ep. D 4; g. D 7; s. D 13, nepos praecedentis
cf. 'Αριστόπολις
[Δα]μόφιλος Ἐπαινέτου Δαμ. s. D 8
cf. Ἐπαίνετος

1) Gymnasiarchi ipsius nominis C. I. G. exhibet litteras finales α.ς.

2) Πελ. additum est in annis 7 et 13.

Δεινίας *Ἑλώριος* ep. 70; s. I 80, II 91, III 100
. . . λινις[1]) *Διοδότου . α . .* pr. rat. VII m. 7
Διόδωρος *Ἄνδρωνος* s. 20
Διονύσιος ep. 62
Διονύσιος *Ἀπολλοδώρου Ἀσ[?]* s. D 10
Διονύσιος *Ἀρτεμιδώρου* s. 8
Διονύσιος *Θεοχρήστου* s. 88
Διονύσιος *Σωσιφάνεος* s. I 41, II 51, III 62 (eius filius *Σωσιφάνης Διονυσίου*)
cf. *Ἀγάθαρχος* bis; *Ἡράκλητος*; *Σωσιφάνης*; *Φρῦνις*
. . . . . *Δίωνος* s. 24
Ἕλωρις cf. *Δεινίας*
Ἐμμενίδας cf. *Ἐπαίνετος*
Ἐπαίνετος . . . . *Δαμ.* s. med. sup.
Ἐπαίνετος *Δαμοφίλου* ep. D 12
[Ἐ]παίνετος *Ἐμμενίδα Δαμ.* [gr.] D 8
cf. *Δαμόφιλος*
Ἐπιγένης *Ἀθάνιος Σπαρ.* gr. med. inf.
Ἐπιγένης *Ἀριστοκράτεος* s. 32
Ἐπιγένης *Ἀριστοκ[ρ]άτεος* g. 89
Ἐπιγένης *Εὐδαμίδα* s. 32, cf. filius *Εὐδαμίδας Ἐπιγένεος*
Ἐπιγένης *Εὐδαμίδα* s. 85, nepos praecedentis
cf. *Εὐδαμίδας*; *Θεόχρηστος*
Ἐπίγονος . . . . ep. 63
Ἐπίδωρος cf. *Ξένιος*
Ἐπίξενος cf. *Σῖμος*
Ἐπισθένης cf. *Θεόχρηστος*
Ἐράτων *Ἀπολλοδώρου* s. 6, (eius filius *Ἀπολλόδωρος Ἐράτωνος*)
Ἐράτων *Ἀπολλοδώρου* s. 89; g. 91, nepos praecedentis
cf. *Ἀπολλόδωρος*
Ἑρμίων *Φιλέα* s. I 12, II 29
Εὔαλκος . . . . ep. 15
Εὔαλκος *Νυμφοδώρου* s. I 21, II 35 (eius filius *Νυμφόδωρος Εὐάλκου*)
cf. *Νυμφόδωρος*

Εὔανδρος *Φιλιάρχου Σαχ.* s. D 11
cf. *Ἀγάθαρχος*; *Ἄρχιππος*; *Εὐπόλεμος*
Εὔβουλος cf. *Ἀ . . . ρ? ος*
Εὔβουλ . . . cf. *Εὐκλείδας*
Εὐδαμίδας *Ἐπιγένεος* s. 54 (eius pater et filius *Ἐπιγένης Εὐδαμίδα*)
cf. *Ἐπιγένης* bis
Εὔδαμος . . . . ep. 78
Εὔδοξος *Σώσιος* ep. D 8
. . . . . *Εὐήνου Ταν.* pr. rat. VI m. 7
Εὔθυμος cf. *Ἀρίσταρχος*; *Ζωπυρίσκος*
Εὐκλείδας . . . . ep. 23
Εὐκλείδας *Ἀγάθωνος Ἰδ[ομ.]* s. D 10
Εὐκλείδας *Ἀριστομέδοντο[ς]* s. 53
[Εὐκλ]είδας *Εὐβούλου* pr. rat. VIII m. 1
Εὐκλείδας *Ἱέρωνος* ep. D 13
[Εὐκλεί?]δας *Μεγ[.]…[ος]* ep. med. sup.
Εὐκλείδας *Νυμφοδώρου Ἀσ.* g. 94, filius, ut videtur, *Νυμφοδώρου Εὐκλείδα*
Εὐκλείδας *Νυμφοδώρου Οἰν.*[2]) ep. D 5; g. D 7
cf. *Ἀγάθων*; *Νυμφόδωρος*
Εὐκλῆς . . . . ep. 81
Εὔξενος . . . . g. 69
Εὐπόλεμος *Εὐάνδρου* s. I 3, II 9
Εὔφορος *Πυθοδώρου* s. I 16, II 26
Εὐφραῖος *Καλλία* s. 36
Ζωΐλος . . . . ep. 74
Ζωΐλος *Θαρρίππου* s. I 71, II 85, III 95 (g. 75?)
Ζωΐλος *Θαρρίππου Καλ.*[3]) s. I D 2, II D 14, nepos praecedentis
Ζωΐλος *Ἱστιάρχου* ep. 87
Ζωΐλος *Μενάνδρου* s. 14
Ζωπυρίσκος *Εὐθύμου* s. 22
Ζωπυρίσκος *Νίκωνος* s. 40
Ζώπυρος . . . . ep. 60
Ζώπυρος . . . . ep. 61

1) Quod nomen sit non liquet, cognoscuntur fere C, tum ductus ancipites fortasse ex ι vel ε vel σ vel θ, λ (vel α), ι, ν non prorsus certum, ι, ς.
2) *Οἰν.* additum est in a. 7.
3) *Καλ.* additum est in a. 14.

Digitized by Google

Ζώπυρος Ἀρτεμιδώρου Καλ. s. I D 3, II D 9[1])
Ζώπυρος Ὀλύμπιος s. 19
Ζώπυρος Στρούθου s. 76
Ζώπυρος Φιλιστίωνος s. 67
Ζώπυρος Χαιρεδάμου ep. 90
cf. Ἀρίσταρχος; Ἀριστοκράτης; Ἱέρων
Ἡρακλείδας ..... ep. 5
Ἡρακλείδας ..... ep. 64
Ἡρακλείδας Ὀλύμπιος g. 71
Ἡρακλείδας Σίμου Μαν. pr. rat. VIII m. 2
Ἡρακλείδας Φιλίστου s. 89
Ἡράκλητος Ἀγωνίππου s. 3
Ἡράκλητος Ἀπολλοδώρου ep. 92
Ἡράκλητος Ἀπολλοδώρου Σπ[αρτ.] pr. rat. I m. 2
Ἡράκλητος Διονυσίου ep. 71; g. 77; s. 79
Ἡράκλητος Κλεινίππου s. I 28, II 40, cf. filius Κλείνιππος Ἡρακλήτου
..... Ἡρακλήτου Ἀχαι. s. D 7
cf. Ἀρίσταρχος; Κλείνιππος; Ὀλύμπις
Ἡρέας ..... ep. 55
Ἡρέας Ὀνομάστου s. 71
Θαρρίας cf. Φιλιστίων
Θάρριππος Ἀγεστράτου s. I 46, II 60
cf. Ζωίλος bis
Θεόδωρος ..... ep. 17
Θεόδωρος .... ep. anno ante rat. III
Θεόδωρος Ἀντιπάτρου s. 11
Θεόδωρος Λέοντος g. 70, cf. pater Λέων Θεοδώρου
Θεόδωρος Σωσιπάτρου s. I 25, II 47, cf. filius Σωσίπατρος Θεοδώρου
Θεόδωρος Φιλίσκου s. I 19, II[2]) 36
cf. Ἀρίσταρχος; Λέων; Ὀλύμπις; Σωσίπατρος
Θεόκριτος ..... ep. 27
Θεόκριτος Ὀλύμπιος s. med. inf.
Θεόκριτος Ὄρθωνος s. 65 (eius pater Ὄρθων Θεοκρίτου)
cf. Ἀρίσταρχος ter; Διονύσιος; Ὄρθων
Θεόμναστος Καλλίππου s. 18
Θεόφιλος? Θεοχρήστου pr. rat. VII m. 3
cf. Ἀρτεμίδωρος; Θεόχρηστος; Μένων; Φίλιστος; Φιλόδαμος
Θεόχρηστος Ἐ[πιγ]ένεος s. 56
Θεόχρηστος Ἐπισθένεος s. 66
Θεόχρηστος Θεοφίλου s. I 57, II 69
Θεόχρηστος cf. Θεόφιλος
Θρασύμαχος ..... ep. 20
Θρασύμαχος ..... ep. 69
cf. Ἀντίμαχος
Ἱέρων Ζω[πύρ?]ου[3]) ep. 89; s. 100
cf. Εὐκλείδας
Ἱπποκράτης cf. Ἀρτέμων
Ἵππων cf. Φίλιστος
Ἰσόδικος cf. Λύσανδρος
Ἱστίαρχος cf. Ζωίλος
Ἱστιεῖος ..... ep. 1
Ἱστιεῖος Στράτωνος s. 70
Καλλίας cf. Εὐφραῖος
Καλλίμαχος Φίλωνος Πελ.[4]) g. 87; s. 92
cf. Φιλωνίδας
Κάλλιππος cf. Θεόμναστος
Κλείνιππος Ἡρακλήτου s. 82 (eius pater Ἡράκλητος Κλεινίππου)
cf. Ἡράκλητος
Κλεόδωρος cf. Ἀγάθαρχος; Στράτων
Κλέων Σωσάνδρου s. 48
Κρίθων[5]) Ἀρτεμιδώρου s. 63
cf. Φιλωνίδας
Λέων Θεοδώρου s. I 33, II 44, III 58 (eius filius Θεόδωρος Λέοντος)
cf. Θεόδωρος
Λυκίσκος ..... ep. 28
Λυκίσκος Λυκίσκου Ἀσιν. pr. rat. I m. 1
Λύχων ..... ep. 42

1) Nomen Ζώπυρος in a. 9 fere deletum per coniecturam repositum est; Καλ. additum est in a. 3.
2) β detritum est.
3) Vid. p. XIII adnot. 7.
4) Πελ. additum est in a. 87.
5) Vid. p. VI adnot.

Λύσανδρος . . . . . ep. 13
Λύσανδρος *Γοργία* s. I 83, II 96, cf. pater *Γοργίας Λυσάνδρου*
Λύσανδρος *Ἰσοδίκου* s. I 11, II 21, III 27, IV 39
cf. *Γοργίας*
Λυσίας cf. *Νικίας*
Λυσῖνος cf. *Ἄνδρων*
Μεγ[ι]στεύς cf. [*Εὐκλεί*]*δας*
Μένανδρος cf. *Αἴνησις*; *Ζωίλος*
Μενεκράτης . . . . . ep. 79
cf. *Ἀπολλόδωρος*
Μένων *Θεοφίλου* s. 58
cf. *Ἀγάθαρχος*; *Ἀγέας*
Μνᾶσις cf. *Νικόμαχος* bis
Μόσχος . . . . . ep. 76
Μόσχος *Ἀμμωνοδότου* s. 5
Μόσχος *Ἀριστέα* s. 95
Νεμήνιος . . . . . ep. 73
Νεμήνιος *Ἀμμωνοδότου* s. 9
Νεμήνιος *Ἀρτεμιδώρου* s. 68
cf. *Ἀπολλόδωρος*
Νικίας *Λυσία Παμ.* pr. rat. V m. 7, pr. rat. III, a. 1 m. 7 [1])
Νικόδαμος . . . . . ep. 14
Νικόδαμος . . . . . ep. 54
Νικόδαμος . . . . . ep. 56
Νικόδαμος *Παιανίου* s. 7 (eius filius *Παιάνιος Νικοδάμου*)
cf. *Παιάνιος*
Νικοκλῆς *Νικοκλέος* ep. D 14
Νικόμαχος *Μνάσιος* s. I 18, II 34
Νικόμαχος *Μνάσιος* ep. 77, s. I 86, II 99, nepos praecedentis
Νικόστρατ[ος] . . . . . *Πελ.* s. II med. sup.
Νικόστρατος *Ἀγάθωνος* g. 94, s. 97
Νικόστρατος *Νικοστράτου* s. I 49, II [2]) 59
Νικόστρατος *Νικοστ[ρ]άτου* s. 74, filius praecedentis
Νικόστρατος *Νικοστράτου Ἰδομ.* pr. rat. VII m. 6
Νικόστρατος [3]) *Φίλωνος* ep. D 6
cf. *Ἀντίμαχος*
Νίκων . . . . . ep. 25
cf. *Ζωπυρίσκος*
Νυμφόδωρος . . . . . ep. 6
Νυμφόδωρος . . . . . ep. 18
Νυμφόδωρος . . . . . ep. 53
Νυμφόδωρος *Ἀνδ[ρίσ]κου* s. 63, cf. pater *Ἀνδρίσκος Νυμφοδώρου*
Νυμφόδωρος *Εὐάλκου* s. I 65, II 77, cf. pater *Εὔαλκος Νυμφοδώρου*
Νυμφόδωρος *Εὐκλείδα* s. I 68 [4]), II 82, III 97; g. 70, pater, ut videtur *Εὐκλείδα Νυμφοδώρου*
Νυμφόδωρος *Σιμίσκου* s. 1
Νυμφόδωρος *Φιλωνίδα* s. 37
cf. *Ἀνδρίσκος*; *Ἀπολλόδωρος*; *Δαμάτριος* bis; *Εὔαλκος*; *Εὐκλείδας* bis; *Σαύλαος*; *Σῶσις*; *Ὑπέρβολος*
Ξάνθιππος *Ἀλεξάνδρου Ἱππ.* gr. D 9
. . . . . *ος* *Ξανθίππου Ἱππ.* s. D 5
Ξένε[τ]ος *Ἀγάθωνος* ep. D 11
Ξένιος . . . . . ep. 72
Ξένιος *Ἐπιδώρου Καλ.* [5]) s. I 84, II 94; g. 88
Ξένων . . . . . ep. 35
Ξένων . . . . . ep. 44
Ξένων *Φιλιστίωνος* s. 55 (eius pater *Φιλιστίων Ξένωνος*)
cf. *Ἀλέξανδρος*; *Τιμόλας* bis; *Τιμῶναξ*; *Φιλιστίων*
Ξῆνις cf. *Φίλιστος*
Ὀλύμπις . . . . . ep. 30
Ὀλύμπις . . . . . ep. 37

1) *Νι* hoc loco coniecturae debetur.
2) Errore quadratarius incidit litteram *γ* loco litterae *β*.
3) Nomen servaverunt fasti gymnasiarchorum.
4) Per errorem quadratarius incidit *Εὐκλίδα*.
5) *Καλ.* additum est in a. 88.

Digitized by Google

Ὀλύμπις . . . . . ep. 80
Ὀλύμπις *Δαμαρέτου* s. I 39, II 55, cf. filius *Δαμάρετος Ὀλύμπιος*
Ὀλύμπις *Ἡρακλήτου Οἰτ.* pr. rat. V m. 10, pr. rat. VI m. 8
Ὀλύμπις *Θεοδώρου Α..*[1]) g. 96; s. 98
Ὀλύμπις *Ὀλύμπιος* ep. D 2
Ὀλύμπις *Σωκράτεος* s. 6
Ὀλύμπις *Φρύνιος* s. 43
. . . . . *Ὀλύμ]πιος Ταν.*[2]) pr. rat. IV a. 2 m. 11
cf. *Γλαῦκος* bis; *Δαμάρετος*; *Ζώπυρος*; *Ἡρακλείδας*; *Θεόκριτος*; *Φρῦνις*
Ὀνασικράτης *Ὑπερβόλου* s. 61 (eius pater et filius *Ὑπέρβολος Ὀνασικράτεος*)
cf. *Ὑπέρβολος* bis
Ὄνασος cf. *Ἀρίστων*; *Ἀρτεμίδωρος*
Ὀνόμαστος . . . . . ep. 31
cf. *Ἡρέας*
Ὄρθων . . . . . ep. 7
Ὄρθων . . . . . ep. 99
Ὄρθων *Θεοκρίτου* s. 30 (eius filius *Θεόκριτος Ὄρθωνος*)
cf. *Θεόκριτος*
[*Π*]*αιάνιος* *Νικοδάμου* s. 47 (eius pater *Νικόδαμος Παιανίου*)
cf. *Νικόδαμος*
Πάνφιλος . . . . . ep. 52
Πειθαγόρας cf. *Φιλόξενος*
Περικλῆς . . . . . ep. 66
Περικλῆς *Ἀριστοπόλιος* s. 45
Πολέμαρχος . . . . . ep. 34
Πολέμαρχος *Ἀπολλοδώρου* s. 49
Πολλέας . . . . . ep. 9
Πυθόδωρος cf. *Εὔφορος*
Σάνων[3]) . . . . . ep. 10
Σαραπίων cf. *Ἀμμώνιος*
Σαύλαος *Νυμφοδώρου* s. 10
Σιλανός cf. *Σωσίστρατος*
Σιμίσκος cf. *Νυμφόδωρος*
Σῖμος . . . . . ep. 39
Σῖμος *Ἐπιξένου* s. 58
cf. *Ἡρακλείδας*
Σιμύλος . . . . . ep. 48
Στράτων *Κλεοδώρου* s. I 35, II 45
cf. *Ἱστιεῖος*
Στροῦθος . . . . . ep. 26
cf. *Ζώπυρος*
Σωκράτης . . . . . ep. 16
Σωκράτης . . . . . ep. 19
cf. *Ὀλύμπις*
Σώπατρος . . . . . ep. 11
[*Σ*]*ώπατρος* *Ἀπολλοδώρου* s. 78
Σώπολις *Σωπόλιος* s. 50
Σώσανδρος cf. *Κλέων*
Σωσίπατρος *Θεοδώρου* s. 62 (eius pater *Θεόδωρος Σωσιπάτρου*)
cf. *Θεόδωρος*
Σῶσις . . . . . ep. 83
Σῶσις *Νυμφοδώρου Ὀμ.*[4]) g. 87; s. 91
cf. *Εὔδοξος*
Σωσίστρατος *Σιλανοῦ* s. I 27, II 41
Σωσιφάνης *Διονυσίου* s. 92 (eius pater *Διονύσιος Σωσιφάνεος*)
cf. *Ἀπολλόδωρος*; *Διονύσιος*
Σ[*ω*]*τέλης* *Ἀγάθωνος Σπάρτ.* s. D 4
Σωτέλης *Σωτέλιος Σπαρ.* pr. rat. III a. 1 m. 8
Σωφρονίδας *Φιλιστίωνος* s. 48[5])
Τιμόλας *Ξένωνος* s. 29
Τιμόλας *Ξένωνος* ep. 88; s. 98, nepos praecedentis.

1) *Α* servatum est in s. 96.

2) Ita Franz, ego cognovi ex nomine vestigium litterae *μ*, post *π* et *ϱ*.

3) Vid. p. V adnot.

4) *Ὀμ.* additum in s. 87.

5) In lapide errore addita est littera *β* (vid. p. XV adnot.), qui error hac quoque re significatur, quod cum ii qui strategia iterum funguntur semper in his fastis priorem locum teneant, hic Sophronidas posteriore recensetur loco.

Digitized by Google

Τιμῶναξ *Ξένωνος* s. 75, suffectus in locum mortui

[*Ὑπ*]*ερ*[*βο*]*λος* *Νυμφοδώρου* g. 96

Ὑπέρβολος *Ὀνασικράτεος* s. 33, cf. filius *Ὀνασικράτης Ὑπερβόλου*

Ὑπέρβολος *Ὀνασικράτεος Ἀσιν.* g. 97, nepos praecedentis

cf. *Ὀνασικράτης*

Ὑρχ?ων cf. *Φιλωνίδας*

Φάλακρος . . . . . ep. 49

Φάλακρος *Ἀντάλλου* s. I 67, II 81

Φιλ... [1]) . . . . . ep. 45

Φίλαιος . . . . . ep. 36

Φιλέας cf. *Ἕρμων*

Φιλίαρχος cf. *Εὔανδρος*

Φίλισκος cf. *Θεόδωρος*

Φιλιστίων . . . . . ep. 33

Φιλιστίων . . . . . ep. 46

Φιλιστίων [2]) . . . . . s. 50

Φιλιστίων *Ἀγέα* s. I 64, II 74

Φιλιστίων *Ἀγέα Σπαρτ.* s. D 13, nepos praecedentis, fortasse in locum mortui suffectus; vid. p. XI adn. 3

Φιλιστίων *Ἀγέα* [*Σπαρ.*] [3]) pr. rat. III, a. 2 m. 10

Φιλιστίων *Ἀθάνιος* s. I [4]) 8, II 14, III 28

Φιλιστίων *Ἀπολλωνίου Χαλκ.* pr. rat. V m. 11

Φιλιστίων *Θαρρία* s. I 1, II 15

Φιλιστίων *Ξένωνος* s. 17, cf. filius *Ξένων Φιλιστίωνος*

Φιλιστίων *Φιλιστίωνος* s. I 42, II 54

Φιλιστίων *Φιλιστίωνος* s. 51

Φιλιστίων *Φιλιστίωνος Δαμ.* s. I 72, II 84

Φιλιστίων *Φιλιστίωνος Σπαρ.* s. 94

Φιλιστίων *Φιλωνίδα* s. 75, mortuus, dum magistratu fungitur

. . . . . [*Φιλι*]*στίωνος Σπαρ.* pr. rat. IV, a. 1 m. 12

cf. *Ἀγέας*; *Ἄνδρισκος*; *Ζώπυρος*; *Ξένων*; *Σωφρονίδας*; *Φρῦνις*

Φίλιστος *Θεοφίλου* s. 73

Φίλιστος [5]) *Ἵππωνος* ep. D 7

Φίλιστος *Ξήνιος* s. 26

cf. *Ἡρακλείδας*

Φιλόδαμος . . . . . ep. 85

Φιλόδαμος *Ἀπολλωνίδα* s. 13

Φιλόδαμος *Ἀριστοπόλιος* g. 90, fortasse pater *Ἀριστοπόλιος Φιλοδάμου*

[*Φι*]*λόδαμος* *Θεοφίλου Ταν.* [gr.] D 7

cf. *Ἀριστόπολις* bis

Φιλόξενος *Πειθαγόρα* s. 66

Φιλόξενος *Φιλωνίδα* s. I 23, II 37

Φίλων cf. *Δαμάτριος* bis; *Καλλίμαχος*; *Νικόστρατος*

Φίλων ... cf. *Φιλωνίδας*

. . . . . *ος* *Φίλωνος Πεα* (intellege *Πελ.*) s. D 7

. . . . . *τος* [6]) *Φίλωνος Πε*[*λ.*] s. D 9

Φιλωνίδας . . . . . ep. 22

Φιλωνίδας . . . . . ep. 65

Φιλωνίδας . . . . . ep. 75

Φιλωνίδας . . . . . ep. 84

Φιλωνίδας *Καλλιμάχου* s. I 30, II 42

Φιλωνίδας *Κρίθωνος Ἀσ*.. [7]) g. 95

Φιλωνίδας *Ὑρχ?ωνος* s. 99

Φιλωνίδας *Φίλων*... pr. rat. VI m. 11

cf. *Ἀρτεμίδωρος*; *Νυμφόδωρος*; *Φιλιστίων*; *Φιλόξενος*

Φιντίας . . . . . ep. 57

---

1) Vid. p. VIII adnot.

2) Nomen patris nescio qua de causa in lapide omissum est.

3) Cognovi litteras *Αγ* et litterarum *εα* certa vestigia; post quattuor litterae evanuerunt.

4) Errore deceptus lapicida *β* adposuit, vid. p. XV adnot. Hoc quoque loco error vel ideo in aperto est, quod Philistionis nomen posteriore loco commemoratur.

5) Nomen servaverunt fasti gymnasiarchorum, cum in fastis strategorum detritum sit.

6) Fortasse idem est *Νικόστρατος Φίλωνος* ep. D 6.

7) Vid. p. XIV adnot. 2.

Digitized by Google

Φρῦνις	. . . . . ep. 4
Φρῦνις	. . . . . ep. 50
Φρῦνις	**Ἀπολλοδώρου** s. 60, cf. filius **Ἀπολλόδωρος Φρύνιος**
Φρῦνις	**Ἀπολλοδώρου** s. 80 [1])
Φρῦνις	**Διονυσίου** s. 10
Φρῦνις	**Ὀλύμπιος Ἀσσιτ.** g. D 6
Φρῖνις	**Φιλιστίωνος Σπαρ.** g. D 8
Φρῦνις	**Φρύνιος** s. 70, pater strategi a. 93
Φρῦνις	**Φρύνιος** g. 86
Φρῦνις	**Φρύνιος** s. 93, fortasse idem atque praecedens
Φρῦνις	**Φρύνιος Δαμ.** pr. rat. V m. 8
Φρῦνις	**Φρύιος** (intellegendum est **Φρύνιος**) **Δαμ.** s. D 1, nepos, ut videtur, praecedentis
	cf. **Ἀπολλόδωρος** bis; **Ὀλύμπις**
Χαιρέδαμος	cf. **Ζώπυρος**

Λ.......	......**ου** s. 101
......**ος**	**Ο**.....**ου** pr. rat. VII m. 4
....**ππος**	.... ep. 101
....	.....**ἀρχου** s. II med. sup.
......	.....[**ν**]**ε?τον** s. med. sup.
......	....**οδώρου Δαμ.** s. D 6
......	....**ου Οἰτ.** pr. rat. V m. 9
......	....**ωνος Δεξ.** s. D 6
......	.....**Πεα** (intellege **Πελ.**) [gr.] D 6
......	.... **λx.** pr. rat. VII m. 5

---

1) Fortasse idem atque praecedens, nam condicio lapidis hoc loco eiusmodi est, ut litteram β detritam esse non incredibile sit. Littera autem Γ maior iuxta hoc nomen in margine incisa quid sibi velit et num ad fastos pertineat nescio, itaque supra eam omisi.

ASHMOLEAN MUSEUM OXFORD

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google